

Celobert

Revista singular, local i de país

LA MAR DE PROP!

P **GRATUÏT**
PÀRQUING SABA

Carrer Ample, 14 a centre vila · Tel. 972 357 238 · BLANES

Casa fundada
1842

Can Burguet
CARNISSERIA
XARCUTERIA

Tel. 972 33 04 87 · can.burguet@gmail.com
Carrer Mollet, 2 · 17300 BLANES (Girona)

CAN GIRONÈS
FORN DE PA DES DE 1925

C/ Jaume Ferrer, 8 – Blanes
972 35 48 48

Rbla. Joaquim Ruyra, 46 – Blanes
972 33 87 87

C/ Roig i Jalpi, 14 – Blanes
972 33 67 88

C/ Mercaders, 27 – Blanes
972 33 89 50

C/ Joan Alcover, 7 – Blanes
972 33 54 36

Llibreria Fleca Fenals

LOTERIA DE CATALUNYA

OBERT
TOT
L'ANY

PREMSA - REVISTES - LLIBRES
CÒPIES I IMPRESSIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA

C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com

KIKU

Paellería Restaurant

Pg. Pau Casals, 42 Blanes Tel. 972 332 727

PASTISSERIA · FORN DE PA · CAFETERIA

- Comunions
- Casaments
- Batejos
- Càterings

Tel. 972 33 39 50
Camí de Sant Pere del Bosc, 17 baixos · 17300 Blanes

Farmàcia Oms-Arias C.B.
C. Nou, 8 · Tel. 972 330 595
Blanes (Centre Vila)

GR **GIRONÈS I RODÉS, S.L.**
Scs. de J. Gironès, S.A. · Fundada el 1962

PARTNER KNX

Aigua · Gas · Electricitat · Climatització · Calefacció
Plaques solars · Domòtica · Manteniment industrial

Jaume I, 70 · 17300 Blanes · Tel. 972 330 660 · Fax: 972 351 820
info@gironesirodes.com

Autor: **Ricard Ferrer Juli** (Blanes 1946)
 Títol: *Cap de noia*
 Tècnica: gravat a punta seca,
 Soport: paper super alfa Guarro
 Mides: 23 x 30 cm.
 Any: 1976

Es formà com a pintor a l'entorn dels pintors Bartomeu Massot, Evarist Vallés i Joan Sibecas. És llavors quan coneix Joan Ponç a Cadaqués, qui el fa participar al premi de pintura Tina del Port de la Selva.

De la mà d'Ismael Planells inicia un seguit d'exposicions per tot el litoral Mediterrani, amb una pintura que deixa l'informalisme de Dau al Set per anar cap a una exuberància barroca i vitalista.

A l'escola de Sant Cugat, que posà en marxa Josep M. Garrut, aprèn la tècnica de la pintura al fresc i, fa el primer gran sostre a una casa particular de Navata.

Ricard Salvat el presenta en dues exposicions a Madrid i una a Barcelona, i en fa una primera lectura del seu canvi d'orientació, recorrent a Eugeni d'Ors i Torres García.

Celobert

→ **SEGUEIX-NOS
A INSTAGRAM!**
@celobert.cat

→ **www.celobert.cat**

De l'editor	4	Vila de Tossa	23
Hola, com va?		Presentació a Tossa dels <i>Quaderns de la Selva</i> , núm. 36	
Valor afegit	5	Tossenc fora vila	24
El necessari avoriment		Sílvia Escayola Gordils	
Vila de Blanes	7	Vila de Tossa	26
Jordi Tosas, pregoner de la Festa Major 2025		El CAAS: Un Referent Comarcal en la Protecció i Benestar dels Animals a la Selva	
Pregó de Festa Major de Blanes			
La Banda dels Padres fa 60 anys			
Reconeixements i mèrits		Medi ambient i ecologisme	28
		Doctorands de diferents punts d'Europa investiguen els riscos ambientals dels residus farmacèutics i possibles solucions	
Vila de Lloret	14	Vescomtat de Cabrera	30
La Plataforma per una Educació Digna a Lloret de Mar denuncia la cronificació dels problemes educatius a la població degut a la passivitat de la Conselleria d'Educació		Breda, capital religiosa del Vescomtat de Cabrera	
L'Associació de Dones Aurora celebra 20 anys al servei de les dones de Lloret		Clau de volta	32
Joan Domènech, el mestre que transmet cultura		Faules de l'associacionisme	
D'aquí i d'allà	18	Música	34
D'Armènia a Lloret		Discs rescatats: Lluís Llach – Verges 50	
Patrimoni cultural	20	Va de llibres	36
El Gòtic Català		El Plaer de l'Art	
Tens un E-mail	22	Teodor Llorente, poeta de la llum	
Joaquim Ruyra			

Una llengua no mor perquè els
 que no la saben no l'aprenen,
 una llengua mor perquè
 els que la saben no la parlen.

El paper amb el qual confeccionem el **Celobert** prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals.

Celobert

Edició Costa Brava Sud
Noticiari i opinió de la vida quotidiana
Agost 2025 | Núm. 237

Editor i director

Lluís Amat
639 082 976 | info@celobert.cat

Patrocinadors

Comptem amb el suport dels
anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic

Maria Àngels Maresma

Maquetació

Cantalozella

Col·laboradors

Aitor Roger, Bruna Solei,
Jordi Borràs, Guifré Ripoll,
Marina Garcia Carbonell,
Maria Joancomartí, Jaume Planas,
Pol Ginesta, Olga Casado,
Alba Lupiañez, Josep Maria Guinart,
Violant Gordils, Dani Garcia Crespo
i Xavier Surís

Convidats

Damià Bardera Poch, Eva Palau,
Jordi Tosas, PEDAL, Cristina Pinto Isern,
Idoia Saracibar, Josep M. Torra Pla,
David Moré Aguirre, Juan Rodríguez,
Ceab-Cesic, Àngel Vázquez, Quim Mateu,
Jordi Goñi, Antoni Gelonch,
Bernat Puigtoibella.

Fotografies

M. Assumpció Comas, Tomàs Solà,
Jordi Triadó, Àlícia Torras, Arxius
Municipals i Ajuntament de Blanes,
Lloret i Tossa

Il·lustracions

Joan Antoni Poch,
Leo Flores

Consell lingüístic

Anna Camps i Puig

www.celobert.cat

@celobert.cat

Dipòsit legal

GI-1121-2003

Cap part d'aquesta publicació
pot ser reproduïda o difosa per
cap mitjà sense permís de l'editor

No tenim preu

DE L'EDITOR

Hola, com va?

Sense celebracions hem viscut el 23è aniversari del Celobert, que no té preu i que des d'aleshores s'ha mantingut ferm en la voluntat de servei des de la ciutadania i per a la ciutadania. Singular, local i de país, amb opinions solvents, creant bellesa i dient la veritat, participat, molt participat pels qui han aportat –i aporten– continguts amb diversitat i qualitat contrastada i no tenen preu.

Els canvis socials els hem considerat i ens hi hem implicat, també amb les noves tecnologies, però convençuts que l'edició en paper és mereixedora d'esforç per l'interès manifest dels lectors de sempre i de joves que ens ho fan saber. És també el patró i la garantia de l'edició en digital que podeu rebre per e-mail i WhatsApp o baixar-la de la web si ho preferiu. www.celobert.cat.

L'edició en paper es pot trobar a totes les llibreries, quioscs de premsa i comerços endreçats de Blanes, Lloret i Tossa, viles del nostre àmbit d'interès principal, la Costa Brava Sud. En digital, fem arribar el Celobert només a qui ho ha demanat. La major part de la tramesa és a les comarques del Barcelonès, Vallès Occidental i Oriental, el Bages, Maresme Nord, la Selva, Girona i també, amb menys mesura, la Garrotxa i el Pla de l'Estany. La tramesa en digital ens permet anar creixent en lectors interessats o encuriosits de la cultura i d'allò nostre que ens mou, ens motiva i dona caràcter.

El Celobert és, per tant, molt participat per tothom. Sabem de lectors que arrel de temes tractats en les edicions ens fan arribar l'opinió i hem pensat de donar-la a conèixer, en la mesura del possible, i sempre que es respectin les instruccions imprescindibles en una secció que en direm: **Tens un e-mail**.

- El text haurà de ser tramès per e-mail a la nostra adreça: info@celobert.cat
- El tema de l'e-mail ha d'haver estat tractat en alguna edició del **Celobert**.
- El nombre de caràcters, amb espais inclosos, no podrà superar els 1.500.
- Sempre ens caldrà l'adreça electrònica del remitent i les dades del DNI.
- Caldrà signar el text (no podrà fer-se amb pseudònim). Demanem, si us plau, conèixer el lloc de residència.
- Ens reservem el dret de selecció i/o donar resposta als e-mails.

Gràcies per ser-hi! ■

Celobert, crear bellesa i dir la veritat

Damià Bardera Poch
escriptor

Els nens d'ara, ja des de ben petits, són incapaços d'avorrir-se, entre d'altres motius, perquè els adults tampoc no els ho permetem.

OPINIÓ

De la mateixa manera que, d'uns anys ençà, en els parcs infantils de Catalunya s'observen més animals de companyia que nens petits, també és prou evident que els nens d'ara solen manifestar una aversió considerable envers l'avorriment.

Suposo que, poc o molt, tots ens hem avorrit de petits –i de grans, també– i que l'avorriment no ens agrada, entre d'altres motius perquè el fet de buscar estímuls està arrelat en la nostra biologia i la nostra psique, almenys des d'una òptica evolutiva: els nostres avantpassats necessitaven estar en moviment, explorant i resolent problemes per sobreviure. L'avorriment, en aquest sentit, podria ser un mecanisme de defensa per evitar la passivitat. (Si preferiu la versió de la neurociència, l'avorriment no permet descàrregues de dopamina, mentre que l'activitat, sigui la que sigui, sí que genera aquest tipus de descàrregues).

Ja ho deia Pascal en un dels seus passatges més cèlebres, quan afirmava que tota la desgràcia dels homes provenia d'una sola cosa, del fet de no saber estar sols, en repòs, en una habitació. Aquesta reflexió del pensador francès encaixa perfectament amb l'experiment que **Timothy Wilson i el seu equip de la Universitat de Virgínia van dur a terme l'any 2014**, publicat a la revista *Science*. L'experiment va demostrar que

els humans preferim qualsevol activitat (fins i tot una experiència desagradable, com ara les descàrregues elèctriques que una majoria dels participants es van autoadministrar) abans que quedar-nos sols amb els nostres pensaments.

Heus aquí la paradoxa de tot plegat: els humans anhelem la pau mental, la tranquil·litat d'esperit, però quan la tenim a l'abast, aleshores ens sembla insuportable i ens hem de distreure a qualsevol preu.

I és que la condició humana és d'allò més tràgica: com que som conscients de la nostra finitud i la nostra inevitable mortalitat, per evitar enfrontar-nos a aquest buit existencial busquem tot tipus de distraccions, entreteniments o diversions variades. I ja comencem des de ben petits –actualment, amb la inestimable ajuda de les pantalles–, encara que en la tendra infantesa no siguem gaire conscients –o gens– de la nostra finitud.

Tenint en compte aquesta constant de la condició humana, potser el problema no radica tant en la necessitat d'activitat per fer front a l'avorriment, sinó en el fet de no ser-ne conscients, és a dir, en el fet de concebre, de manera inconscient, l'avorriment com una espècie d'amenaça psicològica o existencial a la nostra integritat i estabilitat. Com més fonda és aquesta amenaça, més estímuls necessitem, i no només nosaltres, els adults, sinó també la canalla, a qui projectem la mateixa por i, de retruc, no només cal que estiguin estimulats i distrets tothora, sinó fins i tot hiperestimulats: pantalles, videojocs, vídeos, xarxes socials... Quan s'avorriran els nens?

A mi em fa l'efecte que és aquí on rau el quid de la qüestió: si els nens d'ara, ja des de ben petits, són incapaços d'avorrir-se (entre d'altres motius, perquè els adults tampoc no els ho permetem), què passarà quan es facin grans i, tard o d'hora, el buit existencial, l'avorriment, el tedi vital, se'ls manifesti amb tota la seva nuesa i cruesa? ■

Eva Palau
periodista

Jordi Tosas, pregoner de la Festa Major 2025

Jordi Tosas emocionat en
el Pregó i molt aplaudit

Nascut a Blanes l'any 1968, l'alpinista i guia professional d'alta muntanya internacional ha arribat molt lluny i molt a munt –mai millor dit– al llarg de la seva dilatada trajectòria en aquest arriscat món. Ha practicat a alt nivell el descens en surf de neu, el telemarc, el mixt esportiu, el bloc, l'escalada en gel i roca, les grans vies alpines o els ascensos a les muntanyes més alts de la terra.

Destaca el descens en surf de neu del Cho Oyu, la consecució de noves rutes a la cara nord de l'Everest, l'Asgard Tower, a l'illa de Baffin, i la cara oest del Siula Chico, a Perú. És un dels alpinistes més experimentats del món i un dels noms més respectats pels amants de les muntanyes, entre ells Kilian Jornet, amb qui ha compartit moltes aventu-

res i que, segons el mateix Jordi Tosas, quan el va conèixer s'hi va emmirallar, tornant a experimentar la passió per les alçades que el va fer triar aquesta professió.

Hi ha hagut molts moments a la seva vida en què Jordi Tosas ha estat a punt de perdre-la. El desembre de 1999 va patir un accident molt greu quan escalava al Langtang amb Jordi Corominas que li va suposar una llarga recuperació, i més recentment, l'any 2021, va salvar la vida miraculosament després que la seva expedició es va veure sorpresa per un allau, i un dels integrants –l'escocès Rick Allen– no va poder sobreviure.

Malgrat ha vist la mort tan a prop, Jordi Tosas no ha perdut la seva mirada pura i brillant, ni la seva il·lusió per seguir assolint nous reptes. I això, aquesta qualitat que només les persones tocades pels Déus mantenen innata, és el què el fa ser tan gran, tan proper, tan modest tot i haver assolit fites inimaginables per nosaltres, els mortals.

Ell mateix ho expressa així, amb les seves paraules:

“Quan era un nen veia la neu des del mar, amb nou anys vaig començar a veure el mar des de les muntanyes, i des de llavors segueixo trepitjant les glaceres i els cims amb la Mediterrània corrent-me per les venes.

La física, les matemàtiques i la filosofia em van ensenyar el significat de la paraula llibertat, la muntanya me'l va mostrar i la vida me l'ha donat.

La formació de nous guies, la medicina de muntanya i altres disciplines acadèmiques donen consells, l'alpinisme els reflexos.

Des de l'escalada al màxim nivell, als vuitmils en estil alpi, esquís i snowboard, vies noves a l'Àrtic i a l'Antàrtida passant per l'Himàlaia. Escalades al desert i a la jungla. Del gel Patagònic al Vietnam. No importa on arribis, l'important és que hi vagis.

Sóc un nòmada, un d'aquells que es guanya el pa i se'l menja a les muntanyes del nostre planeta, només espero que surti el sol o que plougui cada matí per celebrar el cicle de la natura i seguir vivint com a part d'ella.” ■

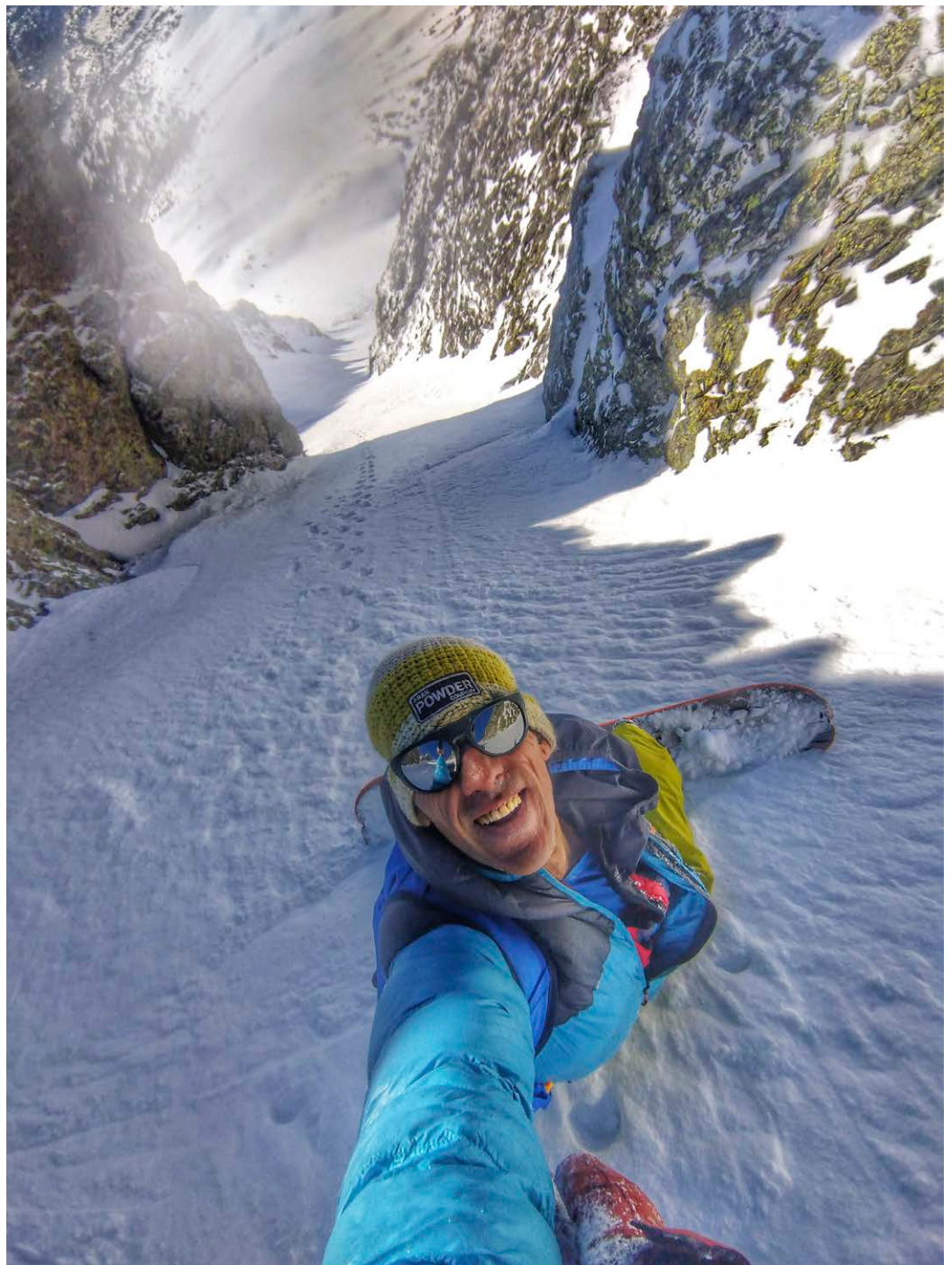
Jordi Tosas
alpinista

Estava allí sobre la neu, amb l'aigua de l'oceà Àrtic banyant-me els peus, en un perdut fiord de Noruega. En aquell instant estava més preocupat per la trucada que havia de rebre que no pas pel descens extrem d'aquell difícil canal de neu que havíem de baixar amb els esquis. S'apropava a mi un bon problema filosòfic. Crec sincerament que l'escalada eleva l'escalador al benestar físic i mental, fins i tot m'atreviria a dir a la saviesa. Sempre he corregut a les muntanyes esperant poder elevar-me per sobre de les debilitats humanes i ara l'alcalde i l'Eva em col·locaven davant la més perillosa de totes: la il·lusió de ser una persona mereixedora de distinció. Soc molt conscient que el desig de premis

i distincions és la major de les trampes del nostre ego i una mostra de vanitat. Desitjo l'amistat i l'amor de la gent, però em fa molta por l'admiració. De totes maneres, si per un acte de vanitat no rebés aquesta distinció avui aquí, no podria oferir a tot un poble el reconeixement d'haver caminat amb mi pels camins i cims que cobreixen el planeta. Avui soc la veu que pregona, però aquesta veu és sols un agraïment sincer i profund a tots vosaltres.

I a més em demanen que parli de mi, que expliqui el meu currículum. Mai n'he tingut d'això, si el meu historial, cures el càncer de ben segur que escriuria cada moviment

FETS I GENT

que fai. Però, al cap i a la fi, sols soc un astronauta frustrat que el més a prop que ha arribat de la lluna és a l'Everest. Un nòmada, un d'aquells que es guanya el pa i se'l menja a les muntanyes d'arreu del món. Soc un xic de tots vosaltres. Sé que viure és un art efímer, d'aquells que sols perduren en el moment en el qual el vivim.

Però la meva família em va ensenyar que el vertigen no ve del buit, sinó de la profunditat dels sentiments i les emocions. Que cal aprendre a pujar, però sobretot a tornar. Em van donar aquell amor que tant m'ha ajudat quan el món s'ha ensorrat al meu voltant i tot el que tocava era el no-res. La llum en temps de que tot és profundament negre i fred.

No hagués estat res sense els amics del Centre Excursionista, d'ells vaig aprendre a trepitjar les muntanyes amb respecte i humilitat. Em van descobrir els senders, els silencis i la bellesa de la natura. Adonant-me de què si tot és bonic avorreix, però si tot és dolent no hi tornes. Que quan et lligues amb una corda no és tan sols per avançar, també, i sobretot per connectar, escoltar i respectar.

No hagués existit el Jordi que coneixeu sense una alcaldessa que va creure sincerament amb aquell jove embogit que somiava en escalar una paret perduda a l'Àrtic, allí a l'illa de Baffin. I no hagués hagut Cho Oyu, ni Everest ni K2 sense un empresari, un somiador i un gran amic, que va seguir tant el foc d'aquella bogeria i carregant el forn amb més troncs. Aquell empresari va aconseguir que d'aquelles ones que trenquen aquí a la platja de Blanes pujés a surfejar els cims, els vuit-

mils, més grans del planeta. Sense que ells haguessin cregut amb mi, no sé si hagués aconseguit totes aquelles fites que em van portar a caminar fidel amb mi mateix la resta de la meva vida. Amb respecte i humilitat. Els alpinistes tenim una consciència excepcional de la llibertat i ells mai me la van incomodar.

Però aquí vaig créixer i des d'aquí vaig començar a mirar amunt. I aquí no és un lloc en l'espai i un moment en el temps. No és sols el lloc on vaig descobrir que més enllà de l'horitzó hi havia muntanyes. És el record viu de tota la gent d'un poble, unes gentes que em van convidar a viure amb coratge, amb respecte, alegria i sobretot en comunitat. Amb una mirada neta i el cor obert. Compartint cada escalada o expedició, estant al cor allí a la llunyania i abraçant a la meva família quan el temps es fa llarg i l'espera feixuga.

I després d'aquests comiats que t'expulsen i marginen en el regne de el desconegut, per sol que camini porto un cor que pesa molt, dins seu hi venen totes les vostres abraçades, valors, memòria i força. Us agraeixo sincerament i us dono les gràcies per acompanyar-me sempre, també quan les rutes són difícils i incertes. Sou el meu origen i no ho oblidaré mai.

Estic enamorat d'aquest poble de platja fora de temporada. Sentint aquesta calma tan dolça que hi ha abans d'una tronada. Aquest moment en què pots anticipar els nens jugant als parcs. Les àvies a la platja espolsant la sorra que ve d'aquells que corren i xuten la pilota. Aquelles cançons horteres que no ens deixen escoltar la mar. Les neveres i els

gelats. Encara que no hi són els puc veure des de la calma.

Des de lluny, en l'espai i el temps Sa Palomera separa l'estiu i la tardor de la meua vida. I sé dins del meu cor que l'amor que sento per aquest poble no és una qüestió de costum, o un amor desert esperant una nova relació. El que m'uneix a Blanes és un amor incondicional i sincer.

Sento a cada moment la mar murmurant promeses que no moren a l'escuma de les ones, allí a la platja. L'abraçada que aquell poble li va donar a aquell nen il·lusionat no es va quedar en la sorra mullada, el va portar a aprendre a ballar sobre la sorra cremant fins que li va ser fàcil l'acariciar els estels.

Blanes, el meu poble, no és sols la màgia de les pinedes besant la Mediterrània. Els dies que esclaten amb el sol sortint sobre la mar de llevant i anant a morir darrere del castell de Palafolls. Tota aquella vida que s'amaga sota el mirall de les ones. Blanes, el meu poble, és un llibre amb ànima i tacte, amb la

patina del temps i les cicatrius de tots els que el van llegir. És en aquest punt de trobada de la costa aspre i els suaus sorrells, de l'horitzó i la muntanya on jo vaig trobar l'amor de les seves gents. Humils i sinceres, cremades pel sol i envellides per la sal. Amor que em va ensenyar allò que és la generositat que neix de la responsabilitat i del compromís. Recordo cada conversa, cada instant com un viatge de coneixement i saviesa. M'emociona pensar en el Passeig de Mar com una successió d'itineraris que em van donar les ales per volar molt lluny. I em van regalar la utopia que sempre he portat al meu cor. Sense temples ni banderes, més aviat, com un grafiti a la cantonada d'una vella casa, tan trencada i tan viva com jo mateix.

Si m'imagines el rastre que aquest poble i tota la seva gent ha deixat en mi, evoco el rastre que dos cossos que s'estimen deixen a la sorra d'una cala deserta sota la fresca marinada nocturna, amb la llum de la lluna sempre vigilant. No em ve al cap la biblioteca d'Alexandria, em ve al cap una conversa amb tots aquells savis de l'antiguitat. Preguntant-los pel significat de màgiques llegendes, càntics perduts i coneixements oblidats. Blanes va unir al meu imaginari les grans històries de pirates i viatgers amb el futur científic més agosarat. La paciència de la pesca amb la intensitat d'una emoció.

Tota la seva gent, com la meua família, tots els que estem i els que ens abracen des d'altres mons, encara són fermes a la meua mirada, sense amagar-me cap resposta a preguntes que encara no tinc.

Els avions s'enlairen i encara que jo voli a llocs remots i desconeguts, allí on la terra s'acaba. Porto un trosset d'aquest esperit rebel que ha nascut entre Sant Joan i Sa Palomera, allí a la Punta de Santa Anna o sota el mirall de les aigües d'aquesta mediterrània blanenca. Guardo el seu esperit i tota la seva rebel·lia com qui guarda el mapa d'un tresor.

Prefereixo que la gent no em parli de rutina, m'agrada que em parli dels seus somnis, o que em preguntin pels meus. Blanes i tota la seva gent va somiar amb mi, em va ensenyar a créixer i en algun lloc de la memòria encara somia amb aquell nen que puja muntanyes. I jo l'abraço amb tota la meua ànima aprofitant el vertigen de les muntanyes com a forma de memòria. ■

Josep Maria Guinart
Professor de música

ANIVERSARIS — 60 anys —

La Banda del Col·legi Santa Maria el dia de la presentació. 21 d'agost de 1965.

Començo a escriure aquestes ratlles el dia de Sant Joan de 2025, precisament el dia que fa 60 anys que una furgoneta va arribar al Col·legi Santa Maria carregada d'instruments de banda. La colla de criatures que els esperàvem il·lusionats els vam començar a treure dels estoigs. I a provar-los s'ha dit. I des d'aquell moment, aproximadament dues hores al matí i dues hores a la tarda cada dia, excepte diumenges que només fèiem sessió de matí, a assajar i assajar... per poder oferir un petit concert de cinc peces, restringit als familiars, el diumenge 1 d'agost a la nit. La presentació "oficial" al poble hauria d'esperar vint dies més: el dia dels Sants Bonòs i Maximià, Festa Major Petita, el 21 d'agost. Al davant de la moguda hi havia el "Padre" Joaquim Alqueza (Barcelona, 1937), que ja dirigia l'escolania del col·legi i ja havia fundat una tuna infantil.

L'any 2018 l'Associació Banda i Cobla del Col·legi Santa Maria de Blanes va publicar un llibre escrit per Aitor Roger amb el títol de "50 anys formant músics" ple de dades i fotografies. De manera que obviarem aquesta llarga història.

La celebració d'aquest seixantè aniversari ha tingut lloc el 23 de juliol, en plena Festa Major (em pregunto si no hauria tingut més sentit fer-ho el 21 d'agost, en plena Festa Major Petita, exactament igual que fa 60 anys). Al matí una cercavila, després sardanes i al vespre l'acte més significatiu: Un concert de banda on a la cinquantena de músics que la formen actualment s'hi van afegir quasi seixanta ex-músics de diferents generacions. I a la nit, en formació de Big Band, un concert acompanyant el cantant solsoní Marc Anglarill fent un "tribut" a Michael Bublé.

Uns dies abans, el 20 de juliol, la Banda va participar en el XXIV Festival de Bandes de Música que organitza la Federació Catalana de societats musicals a l'Auditori de Barcelona, i encara uns dies abans, el 4 de juliol, rebien la Koninklijke Harmonie van Peer (Bèlgica), cosa que els permetrà tornar la visita anant a Bèlgica del 15 al 19 d'octubre.

I el 9 de novembre visitaran Montserrat en l'any del mil·lenari i el 28 del mateix mes oferiran el tradicional concert de Santa Cecília.

La Banda del Col·legi Santa Maria de Blanes desfilant a la Plaça de l'Ajuntament (1968).

Potser és el moment de recordar que quan la Banda va celebrar el 40è aniversari, o sigui, ja en fa vint, va propiciar el naixement de la VBella Banda. Podrà el seixantè inspirar algun nou projecte?

També val la pena remarcar un moment amb pes específic en aquest llarg recorregut de la Banda. El fundador va marxar l'any 1984 i van passar dos anys diguem-ne convulsos. L'any 1996, essent president de l'entitat Jaume Ametller, qui signa aquest escrit havia agafat la direcció de la Banda i es tirava endavant un nou enfocament: el 15 d'octubre de 1987 s'inaugurava l'Escola de Música (aixecada maó a maó per parets de músics de la banda durant l'estiu), de manera que els joves músics podien tenir una formació reglada substituint l'amateurisme vigent fins llavors, al mateix temps que s'obria la paleta d'instruments, o sigui, també s'hi impartien classes d'instruments que no eren per a la banda o la cobla, i s'obria la matrícula a qualsevol estudiant encara que no tingués intenció d'entrar a la banda ni a la cobla ni fos alumne del col·legi. Així l'Escola de Música "Col·legi Santa Maria de Blanes" venia a fer el paper d'Escola de Música Municipal que no existia. Ni existeix després de trenta-vuit anys.

A la campanya per a les eleccions municipals de l'any 2003 el PSC publicava "La Cultura en el nostre projecte per a Blanes, una cultura plural a l'abast de tothom amb tres àmbits

d'actuació i un projecte." El projecte, amb el títol d'IntegrArt incloïa una Escola Municipal de Música (i una de teatre i dansa i una d'arts plàstiques, a més de tallers de diverses disciplines), i com que van guanyar aquelles eleccions, l'alcalde Josep Marigó i el tinent d'alcalde i regidor de cultura Joaquim Valls van començar a posar fil a l'agulla. Es van autoposar uns terminis força agosarats (a l'octubre de 2004 ja volien que el projecte comencés a funcionar) que la realitat va endarrerir, tot i tenir un espai pensat (l'Escola Carles Faust antiga).

El cas és que l'Ajuntament va signar un conveni amb La Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació (FUDGIF) per estudiar i presentar un projecte (que es pagà religiosament) i que es va presentar el maig de 2005. La proposta que en va sorgir, després d'un treball d'investigació profund i completíssim (té més de 120 pàgines!) va ser crear l'Institut Municipal d'Educació i Cultura de Blanes (IMECUB).

Dins del complex treball respecte de l'Escola de Música hi diu:

- *Una escola de Música, fins i tot per contrast amb la resta d'arts, es especialment complexa de crear i gestionar i molt costosa de mantenir.*
- *L'única manera d'assolir la sostenibilitat d'un Centre d'Educació Musical, o una Es-*

cola de Música Municipal és la participació pública en el seu manteniment. Les Escoles Municipals cobreixen aquesta funció amb el repartiment econòmic a tres bandes: Generalitat de Catalunya, Ajuntament, particulars.

- El fet de l'existència de l'Escola de Música del col·legi Sta. Maria de Blanes, suggereix la possibilitat d'aprofitar una organització que ja funciona per crear una Escola Municipal de Música amb una gestió externalitzada.
- El punt essencial de la nostra proposta és gestionar inicialment de forma privada l'Escola amb un tipus de finançament a tres bandes: les quotes, la subvenció de la Generalitat de Catalunya i el finançament municipal. Això requereix que l'Escola assolixi el reconeixement de la Generalitat com a Escola de Música.

No cal dir que tot això va quedar en bones intencions. L'espai del que es disposava (com dèiem, l'antiga Carles Faust) no reunia les condicions necessàries i no hi havia cap alternativa. Calia un pressupost elevadíssim

per poder-ho tirar endavant. Les condicions que demanava (i suposo que demana) la Generalitat per "reconèixer" l'Escola de Música com a tal eren inabastables. El Col·legi Santa Maria no tenia cap interès en aquesta proposta (la seva escola era seva i continuava essent-ho) i tot va quedar en no res.

Actualment l'Escola de Música del Col·legi Santa Maria (que rep una petita subvenció de l'Ajuntament) té uns 120 alumnes, i cal tenir en compte que té un programa des de fa anys, subvencionat per l'Ajuntament, en què alguns professors es desplacen a les escoles de Primària, sumant així una cinquantena d'alumnes més. I alguns blanencs, probablement buscant unes tarifes més econòmiques, opten per l'Escola Municipal de Música de Palafolls

Així que ja que no tenim Escola Municipal de Música, celebrem que fa 60 anys que la Banda va començar i d'ella n'han sortit quantitat de músics, bastants que s'han professionalitzat i, relativament pocs que s'han quedat com aficionats en lloc de penjar l'instrument. ■

VILA DE BLANES

Bruna Solei
redacció

Reconeixements i mèrits

Esquerra Republicana de Blanes, com cada any al celebrar la Festa Major, va lliurar el passat 27 de juliol els Guardons Republicans Bru Centrich.

Aquests guardons van néixer el 2017 amb la voluntat de retre homenatge i reconeixement a les persones físiques o jurídiques (entitats, associacions, ONG...) que hagin excel·lit en republicanisme, atenció prioritària al bé comú, a la col·lectivitat, a la societat i les nostres tradicions, apostant pels valors republicans ja sigui en els objectius que s'hagin marcat, o en els procediments que hagin hagut de dur a terme per a la consecució d'aquests objectius. En aquesta edició, Esquerra de Blanes ha decidit Concedir el VIII GUARDÓ REPUBLICÀ BRU CENTRICH aquest 2025, a les entitats següents:

A l'Agrupament Escolta i Guia Pinya de Rosa, una entitat d'educació en el lleure, sense ànim de lucre, que forma part del Moviment Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, oferint als infants i joves l'aventura de créixer i aprendre a partir del mètode escolta i guia.

L'AEiG Pinya de Rosa parteix de la iniciativa d'un grup de persones de la nostra vila l'any

1965, des de llavors, centenars d'infants, joves i caps han anat passant per totes les unitats de l'entitat.

Al grup de Teatre El Mirall, un col·lectiu sorgit d'un taller que, durant el curs 1985-1986, es va desenvolupar a l'escola pública Joaquim Ruyra de Blanes. Aquest taller inicial i iniciàtic, impartit per Josep Alum Vilabella, tenia per objectiu fomentar en infants i joves el coneixement i l'afecció pel "fet" teatral des d'una perspectiva contemporània i creativa.

A Marian Anguita Ferrer, guardó a títol pòstum, per ser una històrica activista feminista i dels moviments d'esquerra blanencs que es va distingir sempre per la defensa dels drets de les dones i el col·lectiu LGTBIQ+. Va formar part de la Plataforma de Dones de Blanes contra la Violència de Gènere i d'Acció Feminista i va defensar, amb fermesa, les seves idees, però sempre amb un tarannà dialogant. ■

La Plataforma per una Educació Digna a Lloret de Mar denuncia la cronificació dels problemes educatius a la població degut a la passivitat de la Conselleria d'Educació

La Consellera d'Educació, **Esther Niubó**, va visitar Lloret de Mar el passat 15 de novembre de 2024 amb l'objectiu de conèixer de primera mà l'estat del sistema educatiu al municipi i les dificultats que pateix la població, que arrossega un dèficit històric d'infraestructures educatives. La **Plataforma per una Educació Digna a Lloret de Mar (PEDAL)** va aprofitar aquesta visita per **entregar-li en mà una carta** on exposava la posició de les famílies, **cansades de ser menystingudes** durant molts anys de reivindicacions per arreglar els principals problemes de la vila en matèria educativa, que lluny de solucionar-se, s'agreugen a cada curs escolar.

Una dificultat afegida a l'hora de gestionar les aules a Lloret és la **planificació d'infraestructures educatives** del Departament d'Ensenyament, que fins a l'actual curs escolar, s'ha fet sempre **considerant el nombre de naixements a cada municipi, i no s'ha tingut mai en compte la matrícula viva**. Lloret de Mar presenta un creixement demogràfic constant des de fa més de 25 anys, si bé aquest creixement no es reflecteix en el nombre de naixements. Aquesta peculiaritat provoca que, **mentre a tot Catalunya s'han de tancar aules o bé reduir les ràtios d'alumnes per classe, a Lloret de Mar segueixen augmentant aquestes ràtios**.

FETS I GENT

Lloret de Mar té el nombre de matrícula viva més elevat de la província de Girona, i un dels més elevats de Catalunya. És a dir, que és una de les poblacions on més estudiants arriben un cop ha començat el curs, concretament més d'un alumne al dia si es consideren tots els nivells educatius d'infantil, primària i secundària, i **376 alumnes en el passat curs escolar**. Aquest fet provoca que a les classes s'hi trobi un alt nombre d'alumnes, **un 7% més d'alumnes del que recomana el Departament d'Ensenyament**. Aquests alumnes presenten a més, **una gran diversitat de llengües maternes** i un domini molt desigual del català i el castellà, de tal manera que la **complexitat pedagògica és molt gran**.

IES Rocagrossa

Per tot això, la Plataforma per una Educació Digna a Lloret de Mar (PEDAL) va demanar a la Consellera d'Educació **la creació d'una aula d'acollida accelerada per tots els nous alumnes arribats al municipi**, amb l'objectiu que dominin el català i el castellà abans d'unir-se a les classes regulars amb la resta d'alumnes ja consolidats. L'altra petició feta a la Consellera va ser **un pla estratègic per dimensionar i adequar les instal·lacions educatives al nombre d'alumnes que té Lloret**.

El passat mes d'abril, en una reunió d'alguns membres de PEDAL amb la Consellera Niubó, la Directora General de Centres Públics, Montse Duran, i la Directora General de Currículum, Digitalització, Innovació i Llengües, Mercè Andreu, varen reconèixer la precària situació de l'escolarització al municipi i es van emplaçar a esperar els resultats d'un pla pilot d'aules d'acollida accelerada, que finalitzava el passat mes de maig. Tots els membres de la reunió estaven plenament d'acord en que Lloret compleix tots els requisits per implementar una aula d'aquest tipus.

Vuit mesos després d'entregar la carta a la Consellera d'Educació, la Plataforma per una Educació Digna a Lloret de Mar segueix **sense obtenir resposta**, tot i les **reiterades promeses per part del Departament d'Ensenyament** de fer arribar una resposta. El Departament d'Ensenyament **també ha incomplert els terminis de resposta de la Sindicatura de Greuges de Catalunya**, que actua com a mediadora en el cas, a petició del PEDAL. Tampoc s'ha obtingut **cap resposta sobre el pla pilot** d'aula d'aco-

no haver de prendre mesures urgents pel curs vinent, de tal manera que Lloret seguirà un any més cronificant els problemes en matèria d'educació.

D'altra banda, **l'Institut Rocagrossa**, després de rebre la confirmació, durant el mes d'abril, que disposaria d'un **mòdul addicional** per poder fer classes el curs vinent, va rebre fa uns dies la notícia que finalment aquest mòdul seria destinat a **un altre equipament** de Barcelona.

La conclusió de PEDAL és doncs, que la **Conselleria d'Ensenyament menysté** de forma sistemàtica i permanent les necessitats dels **alumnes de Lloret**, ignorant les reivindicacions de docents i famílies, i contribuint encara més a la **desigualtat** en l'atenció a l'alumnat en funció del lloc on sigui escolaritzat, i a la **desmotivació dels ciutadans**.

llida accelerada a Lloret, tot i els **reiterats intents de PEDAL de contactar amb la Conselleria** sobre aquest tema. **A més, les famílies assenyalen la clara intenció del Departament de demorar la situació per**

Més informació: Montse Palaudelmàs. Tel. 610 241 404. ■

Pensa globalment, actua localment. Jacques Ellul

VILA DE LLORET

Violant Gordils
col·laboradora

ANIVERSARIS
— 20 anys —

L'Associació de Dones Aurora celebra 20 anys al servei de les dones de Lloret

Aquest 2025, l'Associació de Dones Aurora de Lloret va commemorar el passat mes de juny el seu 20è aniversari, dues dècades de compromís i treball a favor dels drets, l'empoderament, la visibilitat, la formació i el suport a les dones del municipi.

Per celebrar-ho, l'entitat ha organitzat un acte obert a la ciutadania que ha servit per recordar la seva trajectòria i posar en valor la feina feta des del 2005. L'esdeveniment, que va tenir lloc a la Sala Polivalent de la Biblioteca, va reunir sòcies actuals, membres fundadores, representants d'altres entitats i del consistori, en una jornada festiva i reivindicativa.

Des de la seva fundació, l'Associació Aurora s'ha consolidat com un referent en la lluita pels drets de les dones a Lloret. Ha promogut "xerrades, tallers, sortides culturals i activitats formatives", alhora que ha col·laborat

activament en campanyes institucionals i esdeveniments locals vinculats a la igualtat de gènere.

El 20è aniversari ha estat també una ocasió per mirar al futur i reafirmar la voluntat de continuar treballant per una societat més justa, diversa i equitativa. Amb la força de les seves sòcies i la complicitat del teixit associatiu, **Aurora vol seguir sent un espai viu de trobada, suport i transformació. ■**

L'AURORA
associació de dones

 972 37 05 93

 PARKING GRATUÏT

www.elrenolloret.com

Carretera de Lloret a Blanes · Lloret de Mar

Joan Domènech, el mestre que transmet cultura

L'ANY
Joan domènech
2024 * 2025
LLORET DE MAR

El 15 de maig passat, a l'Escola Joan Domènech de Lloret de Mar, inaugurada aquest curs escolar 2024-25, es va celebrar una taula rodona en honor al *mestre* Joan Domènech i Moner. El mestre, l'historiador, l'alcalde de Lloret, l'home de cultura i l'escriptor. Es va aprofundir en el seu llegat, la seva influència com a mestre transmissor de la història i la cultura local.

Joan Domènech va ser un mestre referent de la història local. Explicava la lliçó cada dia com una mostra d'història de proximitat, podia estar exposant un tema obligatori dels que toquen al currículum i sabia com fer aproximar aquella història del llibre a cada pedra del patrimoni cultural o a qualsevol esdeveniment ocorregut en la història de Lloret. Les seves ressenyes portaven l'aula del cosmopolitisme a la identitat popular, sense perdre la perspectiva local.

Com a docent, tenia un estil propi i proper, era molt detallista; només cal llegir alguns dels seus articles, per exemple els del butlletí de l'Obreria de Santa Cristina, ple de referències i cites, anècdotes... Entenia que els detalls poden influir en determinats moments de la història i per això hi feia molta incidència. Més que un mestre, Joan Domènech era un referent de la història local. La seva formació primerenca va ser al costat de Mossèn Pere Torrent, sempre present en la seva obra, que li va transmetre el valor de l'ètica i el compromís professional, a més de mantenir-hi sempre una gran amistat.

Amb els companys de docència, impressionava en un primer moment amb el seu posat seriós i un punt tímid... En breu, però, es descobria un mestre amb un sentit de l'humor extraordinari, irònic, sorneguer i a vegades un punt càustic, sempre des del respecte.

Gaudia de la bona conversa amb tots els membres de la comunitat educativa: famílies que el van conèixer, mestres i també el company conserge en parlaven amb molta estima. Com a bon "homenot", viatjava sovint pel territori amb la seva estimada família i a vegades amb les seves amistats; això li donava un coneixement vivencial de les moltes referències que feia a les seves classes, o senzillament era la proposta que oferia a alumnes i companys per fer una excursió. Tenia un gran coneixement del territori històric del país.

Va ser el primer alcalde de Lloret en democràcia; un mestre, un historiador, un transmissor de cultura arribava a la Casa de la Vila. Ho va saber aprofitar per posar en valor la cultura del poble, incentivant les entitats culturals, vetllant pel patrimoni amb el Museu de Lloret, entre altres accions. El seu mandat és significatiu per preservar la cultura. Domènech entenia que els grans tenen l'obligació de transmetre als més joves, i creia que sense tradició, sense transmissió, no hi ha història.

La faceta que el va acompanyar tota la vida és la d'escriptor. Un intrús en i per una societat local, que li oferia el seu material i ell el plasmava amb paraules des del seu escriptori. Les seves columnes a la premsa escrita denoten que no tenia cap prejudici; escrivia des del respecte, però amb esperit crític i sincer.

Davant l'exquisidesa dels seus escrits, que ara tenim i dels quals podem gaudir, només ens queda recordar aquell mestre humil, discret i sobretot bona persona. Ens calen moltes paraules més per completar el personatge; per tant, la història està encara per escriure. ■

• PATRIMONI •

Idoia Saracibar
filòloga

D'Armènia a Lloret

En Hakob i la Beatris a la visita de Joc de Trons als Jardins de Santa Clotilde

Avui us presento en Hakob i la Beatris, tots dos de 44 anys i de Erevan, la capital d'Armènia. Es van conèixer quan estudiaven a la universitat. Ella Bioinformàtica i ell Biofísica. En Hakob va fer un doctorat entre Armènia i els Estats Units i quan va viure un temps al continent americà, va pensar que li agradaria anar-hi a viure amb la Beatris. Per motius polítics del moment, però, no van poder aconseguir la documentació que els demanaven. Aleshores en Hakob començà a treballar a la Universitat dels EUA a Armènia, i quan la Beatris va finalitzar el seu màster, l'any 2003, es van casar. Al 2004 neix en Davit, el seu primer fill.

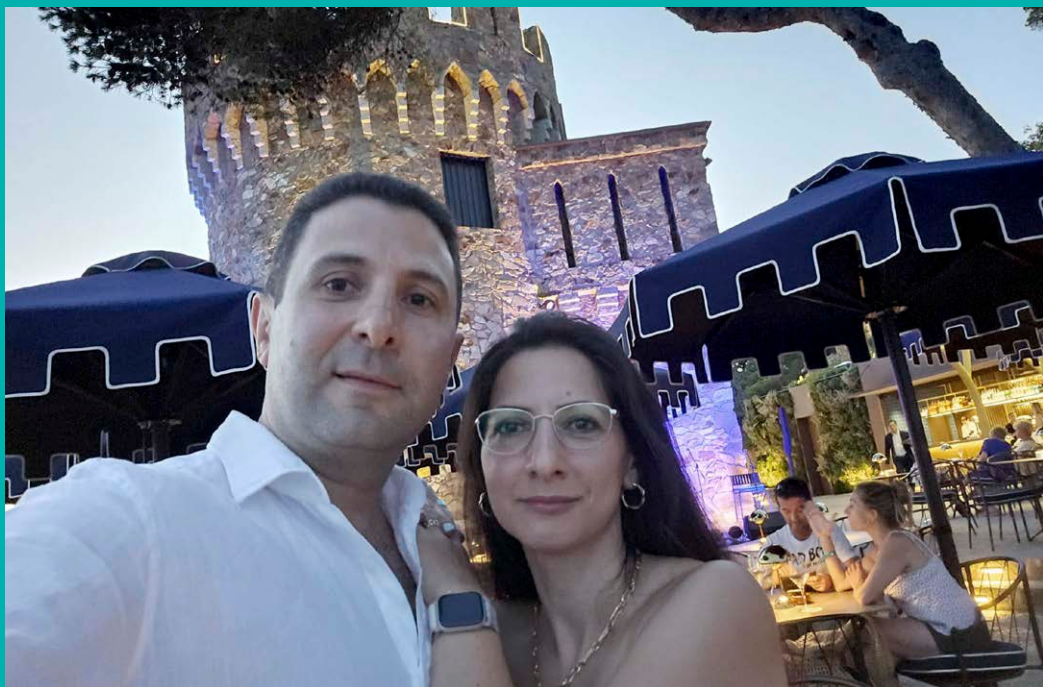
L'any 2002, la mare i el germà de la Beatris havien vingut a viure a Lloret i ells dos, que són viatgers de mena, van demanar el visat per venir a visitar-los. No saben el motiu però els visats van ser denegats. Decebut i enfadat, aquell mateix any van viatjar a Grècia i quan portaven dos dies allà, amb el visat Schengen vigent emès pel consolat grec, van comprar bitllets per volar a Barcelona des d'Atenes. I així va ser com es van enamorar de Lloret. De la gent, del clima i, sobretot, de

les platges. Van pensar que era un autèntic paradís. Al març en Hakob troba feina en una discoteca i venen cap aquí. Sí, deixa la feina de professor a la universitat per venir a treballar a la porta d'una discoteca. Però valdria la pena, n'estava segur. Aquella feina li va donar el primer sou i van llogar un quart pis sense ascensor al nucli antic de Lloret, però també li va donar una cosa molt important: aprendre l'idioma. I és que m'explica rient que quan la gent sortia de la discoteca a fumar a la porta, xerraven amb ell. Quina bona escola! I gratuïta! Va descobrir aleshores que a més del castellà, hi havia una altra llengua, la catalana, i de seguida va tenir clar que les volia aprendre totes dues. La Beatris no treballava però també tenia interès en l'idioma, sobretot perquè en Davit, que en aquell moment tenia tres anys, ja anava a l'escola i volien ajudar-lo.

No van trobar cap classe de castellà que comencés en aquell moment, i van veure que de català sí que n'hi havia. Hi anaven junts. Era un curs amb la majoria d'alumnes de Llatinoamèrica, així que amb la professora aprenien català i amb els companys aprenien

FETS I GENT

Castell d'en Plaja de Lloret

castellà. Recorda aquelles classes amb un somriure a la cara i és que, segons diu, van motivar-los molt a aprendre la llengua i a integrar-se en la nostra societat.

Més tard va treballar en una empresa de lloguer de cotxes, després en una empresa de telefonia i ara és responsable del departament financer d'una fàbrica a Maçanet. La Beatris va estudiar auxiliar de farmàcia i treballa en una farmàcia al centre del poble. Està molt a gust amb la feina, però sobretot, amb els companys i, evidentment, el català forma part del seu dia a dia.

L'any 2011 va néixer en Dani, el petit de la família, que ara estudia a l'institut Rocagrossa. En Davit ja estudia a la universitat, a Barcelona. Han fet tots els estudis en el sistema educatiu públic de Catalunya i n'estan molt satisfets.

No s'han plantejat mai tornar a Armènia, però al principi tenia els seus pares allà i no va ser fàcil. Ara han vingut també a Lloret i s'hi han adaptat d'allò més bé.

En Hakob no entén com hi pot haver persones que fa anys que viuen aquí i no han mostrat interès per la llengua. Ell parla català amb tothom. A la Beatris li costa més perquè és més perfeccionista i li fa vergonya equivocar-se.

Quan li pregunto si han patit alguna situació desagradable pel fet de ser de fora, no se n'hi acut cap. I sobre què els agrada més de la nostra vila ho té molt clar: la platja de Sta Cristina, la de Canyelles, el castell i fer una caminada fins a St. Pere del Bosc, entre altres coses.

En Hakob m'ha ensenyat dues coses: per una banda que si vols integrar-te a un país nou, el primer que has de fer és aprendre la seva llengua i per altra banda, que el secret per tenir una relació estable i sòlida és la comunicació i el consens a l'hora de prendre decisions. I una tercera! Que només tenim una vida i que cal fer allò que ens agrada. Una gran conversa sobre la història d'una gran família armènia-catalana. ■

Amb el suport de Ceigrup Blanes, la mar de prop!

Anselm Clavé 5, baixos · 17300 BLANES (Gi)
Tel. 972 35 80 70 · realestate@ceigrupblanes.com
www.ceigrupblanes.com

**Advocats
Assessoria
Serveis immobiliaris**

PATRIMONI CULTURAL EL GÒTIC CATALÀ

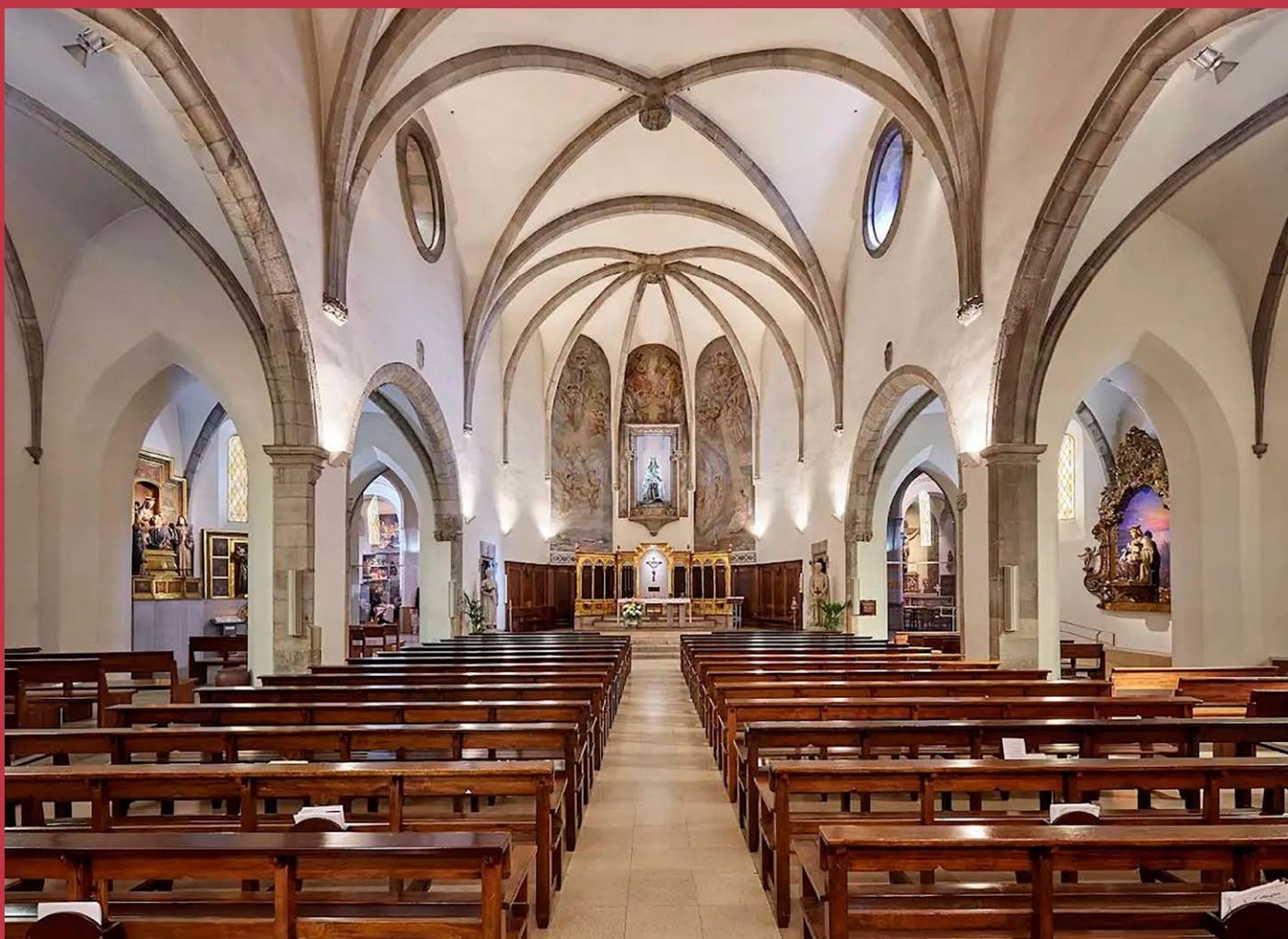
Sobre la preservació del patrimoni arquitectònic

Interior de la parròquia de Sant Romà de Lloret de Mar, construïda en estil gòtic català. La nau única, coberta amb volta de creueria i reforçada per arcs torals, destaca per les claus de volta esculpides i l'absis heptagonal. L'edifici fou acabat el 1522 pels mestres gironins Bartomeu Rufí i Pere Capvern

Expressions com superficialitat, pèrdua d'identitat, consumisme, mercantilització, alienació, estrès o deshumanització, les podem trobar fàcilment en les descripcions que es fan del paisatge construït associat a la vida moderna. Gairebé podria semblar com si el nostre temps es complagués definint la seva imatge a través d'una arquitectura sense identitat ni història, homogènia i "genèrica", on tot el que és particular o singular és substituït pel que és global i uniforme. Un tipus d'arquitectura que sovint promou experiències amb interaccions personals mínimes i converteix els individus en simples usuaris o consumidors, fet que els fa perdre part de la seva identitat i connexió amb els altres. Grans centres comercials, infraestructures

de transport, espais per a l'oci, cadenes hoteleres, solen tenir un impacte ambiental significatiu i són llocs amb una naturalesa impersonal i funcional que poden generar un sentiment de desarrelament i desconexió emocional.

Contra aquests espais d'anonimat, i potser com una llàgrima en la pluja, la preservació del patrimoni arquitectònic ajuda a construir i reforçar la identitat i també, perquè no dir-ho, l'orgull comunitari. Els edificis històrics són símbols importants per a la comunitat, representen la seva història i identitat cultural i poden proporcionar un punt de referència comú al voltant del qual s'enforteix el sentiment de pertinença a un lloc. Són els testimonis de la

El Sitjar a Salt

història compartida i actuen com a elements importants del que el destacat geògraf Joan Nogué defineix com a “sentit del lloc”: una percepció profunda i emocional que les persones desenvolupen envers un lloc concret. Aquesta idea es fonamenta en la relació íntima i subjectiva que hom té amb el lloc on viu i com aquest lloc influeix en la seva identitat, memòria i experiències. D'aquesta manera, els llocs es comprenen no només des d'una vessant física, sinó també com a entitats carregades de significats socials, emocionals i culturals que influeixen en la manera com les persones els perceben i hi interactuen.

De la preservació del patrimoni arquitectònic també cal valorar-ne l'impacte significatiu que té en àmbits com l'educació, el desenvolupament econòmic, la sostenibilitat ambiental o la cohesió social. Amb la protecció, restauració o manteniment d'edificis històrics, no només protegim el nostre llegat cultural, sinó que també promovem una sèrie de beneficis econòmics i socials que ens enriqueixen a tots. Són edificis que proporcionen recursos inestimables per a l'educació i la recerca, ofereixen dades valuoses sobre els períodes en què van ser construïts i són una font primària d'informació diversa que

permet als investigadors i a tots els interessats estudiar els diferents estils arquitectònics, els sistemes constructius, els materials de construcció o les tècniques utilitzades. Però més enllà d'aquests estudis vinculats a l'arquitectura, la conservació o la restauració, també ofereixen oportunitats per a la formació en matèries com la sociologia, l'antropologia, la història social o les ciències polítiques entre d'altres. Amb la possibilitat d'enfocs interdisciplinaris que integrin coneixements d'àrees diferents que enriqueixin l'experiència dels estudiosos i els puguin preparar per abordar problemes complexos d'una manera holística.

El desenvolupament econòmic també es beneficia de l'existència d'un patrimoni arquitectònic ben conservat. Cal, però, evitar la vinculació exclusiva d'aquests edificis a la cultura de masses i al turisme en particular com a únic mitjà per garantir-ne la supervivència, ja que això els pot convertir en protagonistes d'una lamentable paròdia de progrés cultural. En canvi, el manteniment i la restauració d'edificis històrics per adaptar-los a usos contemporanis pot generar beneficis econòmics directes i indirectes, atraient inversions i millorant la qualitat de vida. La incorporació

de noves tecnologies i la millora de l'eficàcia energètica poden servir d'exemple per inspirar pràctiques modernes de construcció. La reutilització d'estructures existents és una forma d'economia circular que permet reduir residus i reutilitzar recursos en benefici tant del medi ambient com de l'economia.

Preservar el patrimoni arquitectònic no és només protegir edificis, sinó salvaguardar el teixit cultural, històric i emocional que ens defineix com a societat. Aquest patrimoni és el reflex viu de la nostra història col·lectiva i una projecció de la nostra identitat cap al futur. Quan protegim i rehabilitem aquests

espais, enfortim el vincle amb el nostre passat, donem valor al nostre present i oferim a les generacions futures una memòria inspiradora. En un món cada cop més globalitzat i homogeni, el nostre patrimoni arquitectònic ens recorda la importància de la diversitat i en reconèixer el seu valor, contribuïm a una societat capaç d'integrar el passat en el seu camí cap al futur, amb l'orgull i la consciència d'allò que la fa única.

A l'edició de setembre (238) publicarem el segon capítol d'aquest singular Patrimoni: L'arquitectura de l'Ermita de l'Esperança a Blanes. ■

TENS UN E-MAIL

Joaquim Ruyra

Josep Maria Guinart
blanenc

He vist publicada la llista d'audicions de sardanes de la temporada 2025 i, igual que a la de 2024 i a la de 2023, algunes estan programades al "Monument al Frare". No sé pas on és aquest monument a Blanes.

I ara va i al programa de Festa Major d'enguany, una nova iniciativa com és la cercavila nocturna del Gegants de Blanes el dia de Santa Anna, també està anunciat que sortirà del Monument al Frare, així en majúscula.

Qui és el "Frare"?

Potser fa referència al monument a Joaquim Ruyra (que ja ha perdut el nom)?

És molt demanar que les coses s'anomenin com cal?

Que hi hagi un frare (concretament fra Sadurní dels Ocells), un dels personatges de Ruyra a "Les coses benignes") és anecdòtic. També hi podria haver hagut el Garet, el noi tímid de l'enramada, o la Jacobé, o en Minguet... o qualsevol al·legoria. Simplement l'escultor Joan Rebull i Torroja (no sé si per iniciativa pròpia o per encàrrec) hi va posar el frare en qüestió.

El monument on hi ha un frare amb uns ocells a les mans és el Monument a Joaquim Ruyra. Així de senzill. ■

Presentació a Tossa dels *Quaderns de la Selva*, núm. 36

El vespre del dissabte 28 de juny de 2025 la Casa de Cultura de Tossa va acollir la presentació del número 36 de la revista *Quaderns de la Selva*, editada pel Centre d'Estudis Selvatans. Una seixantena d'assistents van compartir aquesta vetllada cultural en el marc de la Festa Major de Sant Pere.

Va obrir l'acte, l'alcalde i president del Consell Comarcal de la Selva, Martí Pujals Castelló, i va comptar també amb la intervenció de l'arqueòleg Joan Llinàs Pol, president de l'entitat editora, que va glosar la trajectòria de l'associació fundada fa 42 anys i les seves activitats en l'àmbit de la cultura i la recerca local i comarcal a les quals els seus membres dediquen *amore dei* els seus esforços. Llinàs va resumir el contingut d'aquest volum amb un breu resum dels treballs publicats, tot destacant la llanda escrita per Narcís Figueras i dedicada a la figura de l'enyorat Joan Domènech, un altre dels puntals de l'entitat, traspasat el novembre de 2023. I també va fer una explicació de les seccions que incorpora la revista.

Tot seguit, Llinàs va donar pas al Dr. Mario Zucchitello, que fou un dels socis fundadors de l'entitat i la presidí entre 1986 i 1998. En

**Dr. Mario Zucchitello
i Joan Llinàs Pol**

aquest volum, l'historiador d'origen italià establert a Tossa d'ençà 1962, és autor d'un article titulat "Conseqüències de la guerra entre Pere III el Cerimoniós i la República de Gènova (s. XIV) a Tossa i les altres viles costaneres de la Selva". En la dissertació, en Mario va contextualitzar amb savi mestratge la situació geopolítica de la Mediterrània occidental, que explica el conflicte entre la Corona d'Aragó i la república genovesa, en el marc d'un segle conflictiu enmig de les rivalitats enconades entre els diversos actors protagonistes. Fruit d'aquella tensió va ser un atac genovès a la vila de Tossa protagonitzat per un estol de deu galeres armades que van plantar-se a la badia tossenca i n'expugnaren el seu burg, en un temps en el qual l'estructura defensiva de la Vila Vella, no era la muralla que veiem i admirem en l'actualitat, feta construir unes dècades més tard per l'abat de Santa Maria de Ripoll, després d'un contenciós pels drets pesquers amb el també monestir benedictí de Sant Feliu de Guíxols, com ja fa uns anys va tenir ocasió de difondre des de les pàgines del seu llibre *En mar i en terra. Una història de Tossa i la seva gent (1186-1835)*. Zucchitello va donar detalls d'aquest episodi inèdit a través d'una carta reial localitzada en temps de confinament, un document que a l'article es transcriu i tradueix al català, i que dona compte de l'auxili que els habitants de Llagostera van prestar als tossencs en aquell atac, i del qual es dona testimoniança de l'apressament de diversos veïns, pels quals s'exhortà un alliberament. ■

TOSSENC FORA VILA
SÍLVIA ESCAYOLA GORDILS

De Tossa a Stuttgart: una jove científica ens obre les portes del seu món

Nascuda el 1994, aquesta jove tossenca viu avui a Stuttgart, Alemanya, on treballa com a investigadora postdoctoral a la Universitat de Stuttgart, dins del prestigiós Institut de Química Teòrica i Computacional. Però el seu camí fins aquí no ha estat gens lineal, i és justament això el que fa interessant la seva història.

Després de cursar batxillerat a Tossa, va iniciar breument la carrera de física a Barcelona, però al cap d'una setmana va adonar-se que no era el seu lloc. Va canviar a química a Girona, on es va començar a enamorar, gairebé per casualitat, d'una branca molt concreta de la química: la química computacional.

“No ho tenia gens clar. Però una assignatura de química quàntica em va enganxar. Em va obrir un món nou on la ciència i la computació s'ajunten per entendre la realitat.”

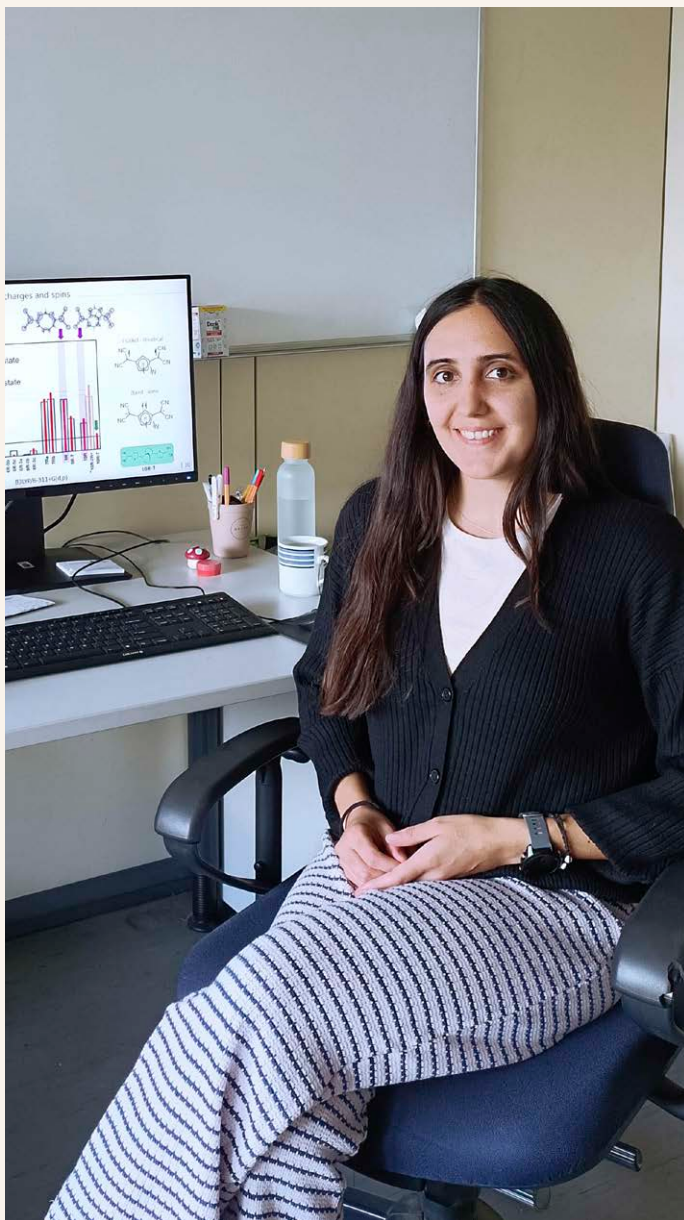
Durant els estudis, va participar en projectes d'estiu d'investigació, va fer el treball de fi de grau i de màster amb el mateix grup, i va obtenir una beca per iniciar el doctorat en química teòrica i computacional. A partir d'aquí, el seu interès per la recerca la va portar a creuar fronteres, literalment.

“Quan era petita ningú m'explicava què era fer recerca. No coneixia cap científic. Però ara soc aquí. I si això pot inspirar algú més, ja val la pena explicar-ho.”

Va passar dos mesos a Donosti fent recerca, i més endavant, gràcies a les beques que afavoreixen la menció internacional al doctorat, va poder fer estades a Uppsala (Suècia) i a Chicago (Estats Units), col·laborant amb grups líders en el seu camp. Allà va consolidar coneixements i va créixer com a científica. Tot plegat, segons explica, “amb molta feina, molta autoaplicació, però també amb passió”.

El seu àmbit d'expertesa, la química computacional, combina modelatge molecular, simulació d'interaccions atòmiques, i ara també intel·ligència artificial. Aquesta branca permet, entre altres coses, predir el comportament de materials o molècules abans de fabricar-les al laboratori, estalviant temps, diners i recursos naturals.

me. I el seu entusiasme és evident quan ho explica. “És com intentar entendre com es mouen els electrons dins d’un material. Això requereix mètodes molt precisos i càlculs molt cars, computacionalment parlant. A vegades un càlcul pot trigar mesos!”

Després de defensar la seva tesi doctoral el maig de 2024, va començar a treballar a Stuttgart, on resideix des del març del mateix any. Descriu el procés com a competitiu: s’ha de contactar amb grups de recerca, presentar el currículum, justificar per què pots aportar valor... i, si tot va bé, et seleccionen.

A més, recentment ha estat guardonada amb el Premi Josep Castells per la seva trajectòria investigadora en el marc del seu doctorat. Un reconeixement que premia el rigor, la producció científica i l’impacte dels treballs realitzats. Tot i que reconeix que no li agrada massa “haver-se d’autopromocionar”, entén que la recerca sovint requereix visibilitat i presentació pública per accedir a beques i oportunitats.

En definitiva, una **història de vocació, esforç i talent tossenc** que ha travessat fronteres. El seu testimoni és una prova viva que, des d’un poble com Tossa, es pot arribar ben lluny... sense oblidar mai les arrels.■

“A vegades podem avançar-nos als experiments. Simulem abans amb ordinador, i després només provem les opcions més prometedores. És molt potent.”

Tot i les limitacions dels models (com la precisió o la mida dels sistemes que es poden calcular), el potencial és enor-

La vida és allò que passa mentre fas altres plans. John Lennon

- OFTALMOLOGIA GENERAL
- CIRURGIA OFTALMOLÒGICA
- LÀSER OCULAR
- LENTS DE CONTACTE
- REVISIÓ DE CARNETS DE CONDUIR, ARMES I NAVEGACIÓ
- CONCERT AMB LES PRINCIPALS MÚTUES

institut
oftalmològic
FELIP

C. ANSELM CLAVÉ, 86 • 17300 BLANES • TEL. 972 35 04 77

El CAAS: Un Referent Comarcal en la Protecció i Benestar dels Animals a la Selva

El Centre d'Acol·lida d'Animals de la Selva (CAAS) va néixer com una resposta a la manca de serveis públics per gestionar animals abandonats. Des dels seus inicis vinculats a la Protectora de Tossa, ha evolucionat fins a esdevenir un referent comarcal en benestar animal, amb una gestió moderna, responsable i compromesa amb la societat.

Els orígens del Centre d'Acol·lida d'Animals de la Selva (CAAS) a Tossa, es remunten a l'any 1985 moment en què es crea la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Tossa de Mar. A la comarca de la Selva, abans del 1990, no existia cap infraestructura pública conjunta per gestionar la recollida i acollida d'animals abandonats. Llavors, cada municipi afrontava com podia la problemàtica dels animals abandonats o perduts, amb pocs mitjans i recursos.

El març de 1989, el Consell Comarcal de la Selva, assumeix oficialment la responsabilitat de la recollida d'animals abandonats. El servei entra en funcionament l'any 1990. Fins a finals de 1998, la gestió operativa del servei, la duu a terme la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Tossa. El CAAS és el primer centre d'acollida comarcal construït a les comarques gironines.

En els darrers anys, el centre s'ha convertit en un referent per a aquells ciutadans, de totes les edats, que volen visitar-lo i mostrar la seva solidaritat amb els animals abandonats. En aquest sentit, des del Consell s'està treballant per reconvertir el concepte de la "gossera" com a tal en un espai cívic d'interacció animals- ciutadans.

Tot i que actualment el nombre d'animals de companyia és més gran que en el passat, les dades del CAAS del 2024, mostren una tendència optimista.

Al 2024 i respecte a anys anteriors, la quantitat d'animals que gestiona el CAAS es veu reduïda. Aquesta reducció s'atribueix a una tinença més responsable i a l'aplicació de la Llei 7/2023. El 2024 el nombre d'animals gestionats és de 744.

Per sort, un percentatge molt important dels gossos gestionats (52%), van ser recuperats pels seus propietaris.

D'altra banda, en els animals que no es recuperen i es consideren abandonats, també hi ha una tendència a la baixa. L'any 2024 hi va haver xifra més baixa d'abandonaments des de la creació del servei el 1998 (388).

Però perquè en l'any 2025 encara es produeixen situacions d'abandonament? Els motius més freqüents inclouen camades no desitjades, canvis d'habitatge, problemes econòmics, separacions familiars, o mort dels propietaris. També destaca l'abandonament de gossos de races potencialment perilloses (PPP), moltes vegades utilitzats en ocupacions il·legals. A la comarca de la Selva, són més freqüents els abandonaments en municipis amb segones residències.

Aquests animals abandonats es mantenen a les instal·lacions del CAAS, fins a trobar algú que els adopti. El 2024 es van adoptar 320 animals, mantenint la tendència dels darrers anys. Tot i això, les adopcions particulars han

FETS I GENT

Voluntàries per
passejar gossos

**Engabiats.
Que hi pots fer?**

disminuït, especialment en el cas de races PPP, que tenen poca demanda. Les col·laboracions amb altres protectores, nacionals i internacionals, són claus per trobar llar a animals grans o amb necessitats especials.

Desgraciadament, hi ha una part dels animals que corre un destí fatal. El 2024 el nom-

bre de baixes va ser de 68 animals (10% dels gestionats), majoritàriament per causes humanitàries: mort natural (sovint cadells sense lactància), eutanàsies per malaltia terminal, malalties infeccioses greus o agressivitat extrema.

Des del 2015, el CAAS col·labora amb els ajuntaments interessats a fer campanyes d'identificació i registre censal d'animals, amb el suport dels centres veterinaris locals. Paral·lelament, el servei ha millorat les instal·lacions, ha potenciat el voluntariat, ha desenvolupat campanyes de sensibilització i ha establert acords institucionals que reforcen la seva funció social.

El pressupost del CAAS se sufraga amb els recursos propis del Consell Comarcal de la Selva i amb una aportació dels municipis que tenen delegades les competències a l'ens comarcal.

El CAAS és avui un model de gestió pública i col·laborativa que garanteix el benestar dels animals a la comarca. La seva trajectòria mostra que amb responsabilitat, sensibilització i suport institucional, és possible reduir l'abandonament i fomentar l'adopció. ■

Enlluerna aquest estiu amb el teu somriure

**Higiene dental
+ blanquejament**

299€

Passeig de Dintre, 13 Blanes 17300 Telf. 87 202 85 19

www.viladental.com @vila_dental

CEAB - CESIC

El doctorand David Calvo, treballant al laboratori de micro-plàstics del CEAB-CSIC amb Helena Guasch, directora de la seva tesi, juntament amb Eugènia Martí, Albert Sorolla (Naturalea) i Benoit Cournoyer (Global health - ecology and evolution of human opportunistic bacterial pathogens (OBP), Lyon)

Deu joves investigadors treballen coordinadament en les seves tesis doctorals per estudiar l'impacte dels residus farmacèutics en els ecosistemes i en la salut, així com les possibles solucions per mitigar aquesta contaminació. Ho fan en el marc del projecte internacional Pharm-ERA, vinculats a universitats i centres de recerca de vuit països europeus, inclòs el CEAB-CSIC, que ha acollit la segona trobada de seguiment del projecte.

El gran consum de medicaments, tant en medicina humana com animal, està portant a una contaminació generalitzada dels ecosistemes per residus farmacèutics. Un estudi internacional, realitzat per l'**Institut national de recherche pour l'agriculture, l'alimentation et l'environnement (INRAE)**, n'ha constatat la presència en 258 rius, tots els analitzats, d'un centenar de països dels cinc continents. Les principals fonts de contaminació identificades són l'ús com a adob, en sòls agrícoles, de dejeccions animals que contenen residus de medicaments i les aportacions d'aigua als rius provinent de les depuradores, que no poden eliminar completament els medicaments que les persones alliberem amb les nostres femtes i orina.

Aquest tipus de contaminació altera la biodiversitat i el funcionament ecològic dels entorns naturals als que arriba. La salut vegetal, animal i humana se'n veu afectada. Investigar aquests processos i trobar formes de reduir-ne els impactes negatius és la

missió dels doctorands que formen part de Pharm-ERA i de les universitats i centres de recerca col·laboradors, situats en vuit països europeus: França, Espanya, Itàlia, Alemanya, Suïssa, Suècia, Grècia i Malta.

El projecte té com a objectius: mesurar la contaminació per residus de medicaments als ecosistemes terrestres i aquàtics, avaluar i predir els efectes ecològics i els riscos per One Health que se'n deriven, i aportar solucions basades en la natura per mitigar aquesta problemàtica. Ho fa a través de les deu tesis de doctorat, emmarcades en disciplines científiques diverses, des de l'ecotoxicologia, la química, l'ecologia microbiana, la biologia molecular o la modelització matemàtica. Estan dirigides per investigadores i investigadors de les institucions de recerca col·laboradores que també hi aporten coneixement, infraestructures i metodologies punteres per poder investigar cadascun dels àmbits abordats.

Aportem solucions per a un planeta més verd

Els coordinadors de Pharm-ERA, Stéphane Pesce i Chloé Bonnineau, investigadors de l'INRAE, afegeixen que “un altre objectiu primordial del projecte és preparar els joves investigadors, formar científics d'alt nivell, per proveir Europa d'experts en les diferents vessants d'aquesta problemàtica creixent”.

Per organitzar aquesta recerca intersectorial, interdisciplinària i internacional es duen a terme reunions periòdiques de seguiment. La segona trobada presencial de tot l'equip de Pharm-ERA ha tingut lloc a la seu del Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB-CSIC). S'hi han compartit els avenços realitzats fins el moment, s'ha ofert formació i pràctiques específiques als doctorands i s'ha traçat la planificació per als propers mesos.

UNA QÜESTIÓ CLAU: LA RESISTÈNCIA ALS ANTIBIÒTICS

Un tema amb pes específic dins Pharm-ERA és la investigació de la propagació pel medi ambient de les resistències als antibiòtics.

Precisament la tesi codirigida des del CEAB-CSIC gira a l'entorn d'un subtema d'aquesta qüestió: relaciona la contaminació per plàstics i la de fàrmacs. S'investiga la capacitat de les deixalles plàstiques que hi ha als rius de retenir els residus de medicaments, especialment d'antibiòtics, que hi arriben. I la de les comunitats de microorganismes que colonitzen aquestes deixalles de desenvolupar-hi defenses, per estar-hi en contacte constant. Aquestes resistències es transmeten fins i tot entre diferents espècies de bacteris, moltes de les quals patògenes,

i viatgen, sobre les deixalles, pel riu. Quan animals o persones entrem en contacte amb aquests bacteris, podem desenvolupar infeccions per a les que ja no serveixen els antibiòtics tradicionals. La recerca, que es duu a terme en rius urbans de Catalunya, també es proposa trobar solucions naturals per reduir els residus farmacèutics encara presents a les aigües depurades abans que es retornin a la natura.

Els finançadors del projecte Pharm-ERA és un programa cofinançat per la Unió Europea, a través de lesaccions Marie Skłodowska-Curie.

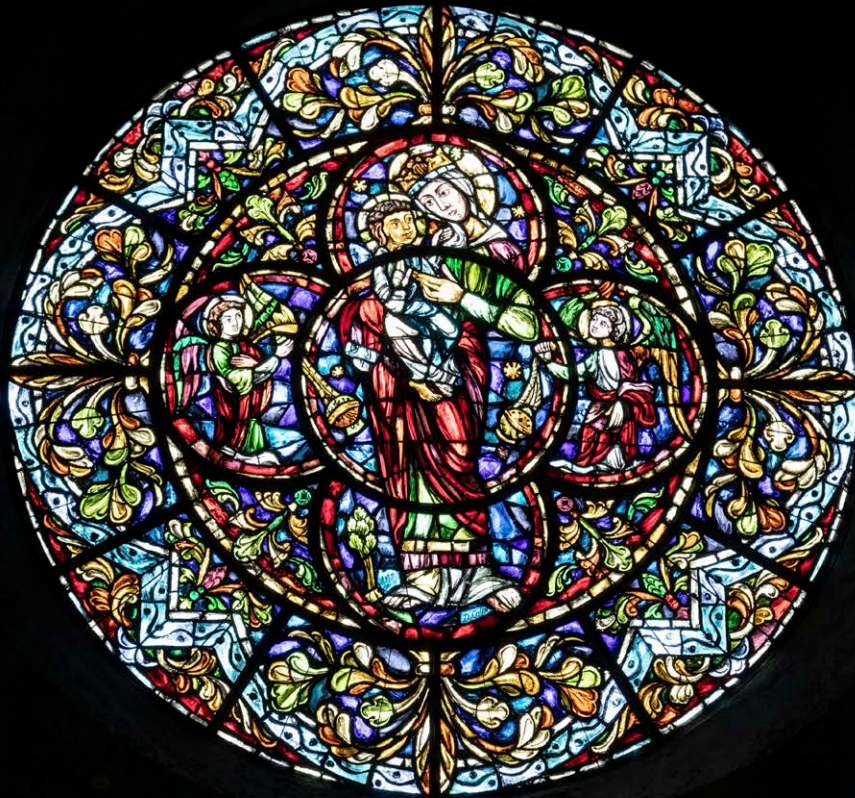
Els 15 socis de Pharm-ERA: els ens que participen en el projecte són: Institut national de recherche pour l'agriculture, l'alimentation et l'environnement (INRAE), Helmholtz Centre for Environmental Research (UFZ), Universitat de Vic (UVIC), Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB-CSIC), Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA-CSIC), University of Gothenburg (UGOT), University of Thessaly (UTH), KREATIS, AEIFORIA, Fondation evertéa, Naturealea, Smallomics, AuqaBioTECH, Centre Ecotox i Centre national de la recherche scientifique (CNRS). ■

Treball de camp al riu La Tordera

10. BREDÀ, CAPITAL RELIGIOSA DEL VESCOMTAT DE CABRERA

Vitrall del monestir de Sant Salvador
Consell Comarcal de la Selva

La primera notícia coneguda actualment referida a Breda data de l'any 878, però és ben cert que el poble va créixer a partir de la fundació del monestir de Sant Salvador, cenobi que, amb el pas del temps, va convertir-se en el principal centre religiós i espiritual del Vescomtat de Cabrera, alhora que va marcar tota la història de la vila fins al moment de l'exclaustració dels seus monjos, esdevinguda el 1835.

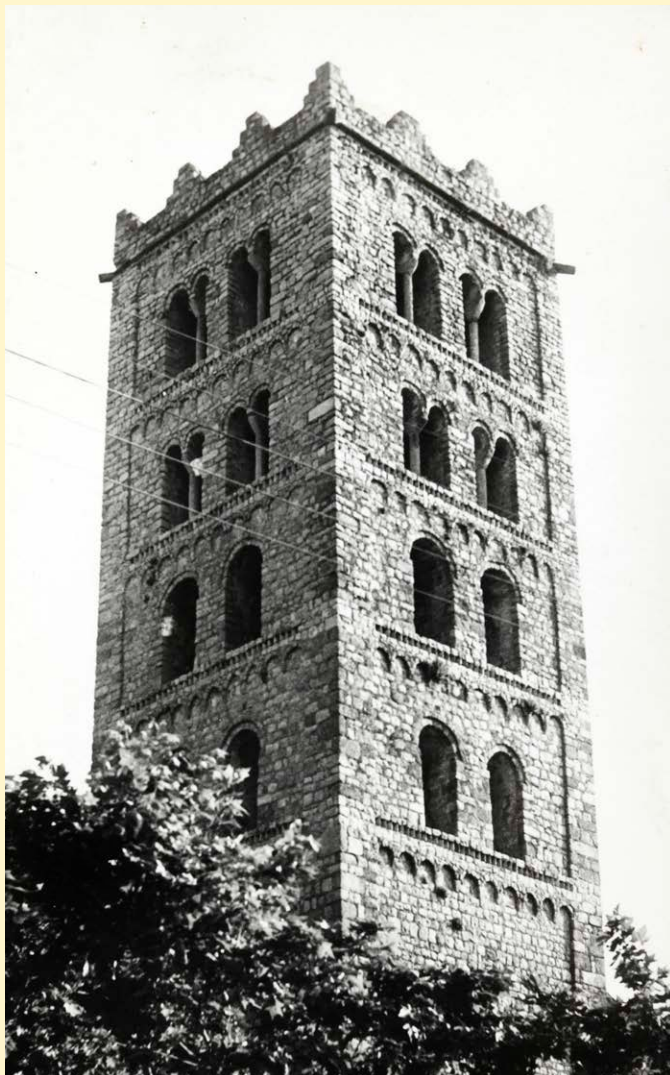
L'any 1038 els Vescomtes de Girona, Guerau I de Cabrera i Ermessenda de Montsoriu (no serà fins cap al 1145 que la seva nissaga adoptarà el títol de "Vescomtes de Cabrera"), fundaren el monestir benedictí de Sant Salvador de Breda, al qual afavoriren ells i els seus descendents amb nombroses donacions, tant dins com fora dels límits del vescomtat. Del llistat dels seus abats destaquen, entre altres, Gispert de Jàfer, promotor de l'inici de la construcció de l'església gòtica, i Miquel Samsó I, president de la Diputació del General de Catalunya (actual Generalitat de Catalunya) entre

el 1470 i el 1473 i impulsor de la realització de la façana gòtica de la nau de l'església del monestir i de la seva casa abacial.

A l'empara del monestir va créixer i prosperar la vila de Breda, on també hi havia l'església parroquial de Santa Maria (actual seu de l'ajuntament bredenc). A partir de l'acabament de la vida monàstica el monestir fou espoliat i parcialment destruït.

BREDÀ I ELS CABRERA

La importància del monestir de Sant Salvador de Breda no s'entén sense les donacions dels Cabrera, iniciades ja en el moment de la seva fundació pel matrimoni format per Guerau i Ermessenda, i continuades i incrementades pels seus descendents en el transcurs dels segles XI, XII i XIII. Un exemple de la predilecció dels Cabrera pel monestir bredenc el tenim en la donació que li fa Ponç de Cabrera l'any 1183, consistent en el mas Puig i en la batllia de la parròquia de Sant Pere

Imatge antiga del monestir de Sant Salvador
Fons l'Abans de l'Arxiu Municipal de Breda

de Roda, així com de les batllies de Sant Pere de Savassona, Sant Miquel de la Guàrdia i Sant Esteve de Tavèrnoles.

Un altre clar exemple de la relació directa dels Cabrera amb el monestir el trobem en el cas de Bernat II de Cabrera. Durant un temps principal conseller del rei Pere III el Cerimoniós, intrigues polítiques li van acabar creant molts i poderosos enemics en la Cort: fins i tot sembla que la mateixa reina. Com a resultat d'aquelles, Pere Sacosta, Batlle General de Catalunya, el va declarar en rebel·lia. Va ser fet pres en terres sota domini del rei Carles II de Navarra: en les seves mans hi va estar un temps, per posteriorment ser traslladat a Saragossa, on va passar a estar sota jurisdicció del monarca català. Mentrestant, el judici dels actes pels quals era acusat s'estava celebrant a Barcelona. En el transcurs d'aquest, el monestir de Breda, amb l'abat Ferrer al capdavant, passà a ser un ferm defensor de Bernat II: aquell abat autoritzà que un monjo del cenobi bredenc, Bernat Albert, passés a ser un dels diversos procuradors que prengueren part en el judici tot fent costat al vescomte Bernat. Així i tot, el suport rebut li serviria de ben poc, perquè el noble català acabaria essent decapitat en la capital aragonesa el 26 de juliol de 1364.

ELS PATRONS DE BREDÀ I ELS CABRERA

En l'església de Sant Salvador de Breda trobem una altra mostra de la voluntat dels Cabrera d'afavorir-la. El 23 de

març de 1263 el vescomte Guerau VI de Cabrera va manar que una part de les conegudes com relíquies de Sant Iscle, màrtir cordovès de principis del segle IV, fossin traslladades de la capella del castell de Sant Iscle de Vidreres, castell de la seva propietat, al monestir bredenc. No serà fins al segle següent, entre el 1339 i el 1395, que Santa Victòria apareixerà com a germana del màrtir cordovès, acompanyada, igualment, per les respectives relíquies: és probable que també fos aleshores, en un moment actualment no conegut, que ambdós sants fossin proclamats "sants patrons" de Breda.

Amb motiu de l'arribada d'aquestes relíquies al cenobi bredenc es va acordar entre aquest i el poble de Breda que cada any es fes una gran celebració per commemorar tal fet: aquest acord va rebre el nom de "L'Ajust", i es va decidir que la festa tingués lloc el tercer diumenge després de la Pasqua de Resurrecció. És així com va néixer la "Festa de l'Ajust", que ha arribat als nostres dies acompanyada, primer i des dels anys noranta del segle XX, per la "Fira d'Entitats" (o mostra de les diverses associacions de la vila), i a partir del 2016 per la "Fira del Monestir". Un regal del vescomte fet en el segle XIII ha esdevingut tradició popular fins avui.

Aquelles relíquies de Sant Iscle i Santa Victòria es van disposar en una capella de l'església monacal dedicada als dos sants. L'urna de plata que les contenia va desaparèixer, segurament durant la Guerra del Francès (1808-1814). Avui dia, en una capella diferent de l'esmentada anteriorment, es conserven el que es creu que són relíquies dels seus cranis, contingudes dins dos bustos de plata d'estil barroc. En aquesta capella també s'hi poden veure dos retaules renaixentistes (segle XVI): un dedicat a Santa Victòria, compost per quatre taules que narren el seu judici, martiri i mort, i un altre, format per dues taules, que mostra el martiri de Sant Iscle.

Els patrons de Breda han estat objecte de mostres de devoció popular al llarg de la història. Així, i fins a principis de la dècada dels anys setanta del segle XX, encara es treien els seus bustos en processó per carrers del poble en el transcurs de la Festa de l'Ajust. També cal esmentar que, des de finals del segle XIX, un parell de cèntrics carrers del poble porten el seu nom. ■

Processó dels bustos de Sant Iscle i Santa Victòria
Fons l'Abans de l'Arxiu Municipal de Breda

Antoni Gelonch
advocat, escriptor, mecenes
i divulgador artístic

Jean de La Fontaine va publicar a la segona meitat del segle XVII, i en dues parts, un recull de 243 faules, en què escrivia en forma de poema unes històries en què **diferents animals presentaven característiques humanes i que permetien extreure'n algun principi moral.**

Abans de La Fontaine, fins i tot abans de Crist, Isop practicava ja les faules i, de fet, se'l considera el fundador d'aquest gènere. Un altre poeta de faules va ser el grec Fedre. El francès es va inspirar en escrits d'ambdós, i va tenir un gran èxit.

N'he triat sis, de les quals explicaré breument l'argument i la lliçó moral que se'n deriva, i intentaré **aplicar-les al cas de l'associacionisme a casa nostra.**

L'àguila i l'escarabat és una faula recollida per La Fontaine que s'inspira en un conte homèric, que va ser versionat per Isop. L'ensenyança d'aquesta faula és que no es pot menysprear ningú, malgrat la seva aparença de feblesa, perquè no se sap mai quins poders amagats pot tenir. De fet, les revenges dels menyspreats van donar lloc, en el món grecollatí, a diversos proverbis on apareixia l'escarabat com a record d'aquesta faula. Lliçó: **no es pot menysprear les associacions petites perquè poden tenir palanques de força desconegudes.**

L'ase revestit amb la pell d'un lleó presenta com a lliçó que les aparences enganyen i que no cal refiar-se de la primera sensació. De fet, l'ase no pot amagar la seva autèntica naturalesa, tot i que sovint en diferents faules apareix com a personatge vanitós o ximple. Per contra, la guineu és el paradigma de l'astúcia, i per això no es deixa ensarronar per la pell del lleó, que és el símbol del poder. Lliçó: **el poder intentarà ensarronar-te, es presentarà sota determinades aparences, però vigila i no siguis ximple.**

Una de les més conegudes, sens dubte, és la faula de **La cigala i la formiga**. Ens presenta una cigala que, després de passar-se l'estiu cantant, en arribar l'hivern es troba desproveïda d'aliment i demana a la seva veïna, la formiga, que li deixi algun gra per poder passar l'hivern, alhora que li promet que quan l'estiu arribi li retornarà el préstec amb interessos. La formiga li pregunta què coi ha estat fent durant l'estiu i la cigala li respon que cantar. En sentir-ho, la formiga gira cua i li diu a la cigala que espavili, tot recriminant-li la seva peresa. Lliçó: **cal pic i pala tot l'any, i la despreocupació pot**

comportar la desaparició d'una associació. Calen dirigents d'associacions que sàpiguen estalviar, que sàpiguen gestionar i que s'adhereixin als principis de l'esforç i del treball.

Una altra molt bonica és **El corb i la guineu**. En aquesta faula, un corb està menjant un tros de formatge (o raïm, segons la versió) i una guineu el va a veure. Atès que la guineu volia la teca comença a plorar, i vol afalagar el corb dient-li que havia sentit dir que cantava millor que cap altre ocell. El corb, vanitós, va voler fer una demostració del seu cant, va obrir el bec, el formatge va caure, i va anar a parar directament a la boca de la guineu. Lliçó: **compte amb la vanitat i amb les adulacions de tercers. Sovint no es basen en qualitats reals, però s'emporten la teca.**

Llarga vida a l'associacionisme, si sap llegir les lliçons d'aquestes faules

La cinquena que voldria comentar és **El moliner, el seu fill i l'ase**. En aquest cas, tenim un moliner que va al mercat amb el seu fill. Carreguen la mercaderia a cavall de l'ase i ells van a peu, fins que senten uns veïns que se'n burlen perquè van a peu tenint un transport. El moliner decideix llavors pujar el fill a l'ase. Però llavors una dona diu que el fill no té pietat del seu pare, i tot seguit, el moliner fa baixar el fill i puja a l'ase. Justa la fusta, apareix un camperol que s'exclama que és un pare desnaturalitzat perquè fa que el nen vagi caminant mentre ell va ben còmode. Al final, tips d'uns i altres, tots dos decideixen pujar a sobre de l'ase, però no triguen a aparèixer uns homes que els criden exclamats que són uns maltractadors per carregar tant el pobre animal. Lliçó: mai no es pot acontentar tothom i qualsevol decisió portarà crítiques d'uns o altres i, per tant, **cal mantenir-se en les pròpies conviccions i criteris.** Lliçó especialment útil per a dirigents.

Per acabar, a la faula d'**El corb i la guineu** voldria fer-li una variant i hi introduiria un voltor. Un voltor que va donant voltes entre i sobre de les associacions i, **quan en veu alguna en estat de feblesa o de momentani cansament, l'ataca i es menja tota la seva carn i n'aprofita tota la substància**, fins a deixar-la fora de combat. Potser algú creurà que això no passa, doncs us asseguro que, en lloc d'una faula de La Fontaine, en molts casos s'assembla més a les pàgines viscudes de Folch i Torres; i que cadascú en tregui la lliçó corresponent.

Lliçó resum: no menyspreu els petits, que no necessàriament són febles; el poder intentarà ensarronar-vos i, per això, cal malfiar-se'n; pic i pala, i esforç i treball tot l'any; compte amb la vanitat i les adulacions de tercers; mai no es pot acostumar tothom i cal mantenir-se en les pròpies conviccions; sempre hi ha voltors donant voltes, disposats a atacar en situacions de feblesa o de falsa confiança, i és qüestió de protegir-nos-en.

Llarga vida a l'associacionisme, si sap llegir les lliçons d'aquestes faules. ■

Leo flores, il·lustrador

EMPORTA'T A CASA EN VADÓ SET-TROSSOS

Gràcies per fer-ho possible!

vkm.is/vadosettrossos

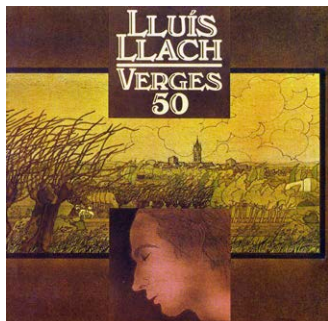
Celobert

Foto: Potenciano Ahijado Arenas (AFIC Blanes)

Josep Maria Guinart
Professor de música

LLUÍS LLACH – VERGES 50
(Ariola, 1980)

Fa un fred que pela! Hivern a l'Empordà, de bon matí. I unes campanes, ara més properes, ara més llunyanes, se sumen a l'ambient. Potser les de Verges, unes, potser les d'Ultramort o de La Tallada o de Jafre, a saber de quin campanar veí, les altres.

Després d'aquest primer tema que porta per títol "El vent" (la cara A del disc té cinc temes, que no cinc cançons, ja que són instrumentals i així els anomena el seu autor) ve sense solució de continuïtat "El mercat a la plaça", amb una melodia probablement de sintetitzador imitant un parell de pifres¹, que va creixent amb més teclats fins a donar pas a tota l'orquestra (quina deu ser aquesta orquestra?). El que representen aquests temes ho explica el propi Lluís Llach en uns textos que vénen al full interior on hi ha també les lletres de les tres cançons que ocupen la cara B.

Vianants, carros, "rubies" i tartanes, que com capsetes de cartró es van acostant cap a Verges, perquè el dimarts hi ha mercat". Les mateixes campanes del començament i el mateix vent donen pas a una marxa lenta (una tuba marcant el temps i els trombons el contratemps) amb un bonic solo de trompeta d'aire melangiós. El tema passa després al fagot, i la trompeta li fa un contrapunt. La corda segueix accelerant el tempo abans de tornar al tema de trompeta encara més lent... És el "Tema dels carros", que de bon matí se n'aniran en una processó pesant fins repartir-se pels camps. Homes i dones arrupits per la son i el fred, aquest fred que fa dels nassos dels cavalls petites i rítmiques fonts de vapor.

Xivarri de quitxalla. Arribem al "Tema de l'escola", un tema d'aire afrancesat, acor-

dió inclòs, de música de cavallets de fira a compàs ternari. Certa semblança amb el *Ball dels pollets en les seves closques* dels "Quadres d'una exposició", de Modest Músorsgki en la instrumentació per a orquestra de Maurice Ravel.

I es va acostant de lluny una marxa de processó. És el "Tema de la processó", és clar. Què seria de Verges sense la seva processó! I aquí sempre he tingut un dubte. La marxa que ha escrit Lluís Llach és molt bonica, però, tenint en compte que "des de ni se sap" i encara ara a la processó de Verges s'hi toca sempre la mateixa peça ("La Verge del Tura"² del compositor i periodista matoroní Teodor Mena Zamora instrumentada per a deu músics), no hauria estat convenient posar-la al disc en lloc d'una marxa de nova composició?

Sigui com sigui podem imaginar la curació del cec, la trobada amb la Verònica i amb les tres Maries, les diverses caigudes de Crist, el Cireneu, el pas pel carrer dels cargols... (La dansa de la mort amb els seus tabals no hi té presència). I de la mateixa manera que la processó s'ha anat acostant pujant de volum, després es va allunyant perdent-lo de nou camí de la Plaça de l'Església. I s'acaba la cara A del disc.

Comença la cara B: "Els meus ulls aquí". Una primera part sentida, típica balada llachiana que després es converteix en el tema musical que ja coneixíem del "Tema de l'escola", aquí amb lletra, records de la infància de l'autor: *temps del llonguet i la bossa de cuiró [...]* "mossèn: fa més d'un mes i no sé quants mals pensaments he tingut" "Fes un promig, fes un promig"...

Fisioteràpia i Estètica

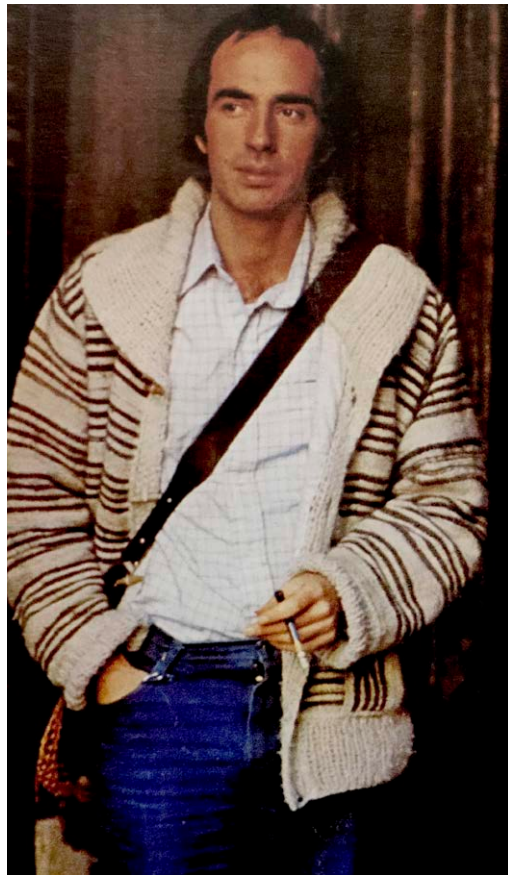
Avançada a Tossa de Mar

Cos Esvelt Tossa

cosesvelt.tossa

972340740

www.cosesvelt.net

tres estrofes i tornada després de cada una d'elles i una coda igual que l'inici, tancant el cercle. Aquesta cançó potser s'ha mantingut prou a l'imaginari col·lectiu que podria superar l'esperit d'aquests "disc rescatats".

I la declaració d'amor de Lluís Llach a la seva terra s'acaba d'arrodonir amb "Arran de terra". Un piano poderós inicia la cançó. *Quan moriré porteu-me a l'Empordà. [...] Aquesta plana és el dibuix dels déus.* Quatre estrofes reclamant el dret a morir-hi, repetint la idea d'"Els meus ulls aquí" i l'orquestra torna amb els temes ja coneguts, la qual cosa dona al disc una unitat poc freqüent. En realitat és com si tot plegat, cara A i cara B fos una única suite. Per cert, l'acord final de l'orquestra queda penjat, sense sensació de descans. En volíem més?

Si en busqueu informació a Internet no trobareu quasi res i si se us acut buscar "Verges 50" a la Wikipedia no trobareu més que una referència en francès amb la llista de cançons (deu ser perquè som un país petit, o potser perquè és massa feina omplir la Wikipedia, on, per cert, molts articles de temes catalans estan en valencià!)

1. Pifre, en castellà pífano, una altra manera d'anomenar el flautí.
2. És curiós que a Verges es toqui "La Verge del Tura" i, en canvi, a Olot, a la processó de la Festa Major de les Festes del Tura no s'hi toqui.
3. Manel Camp. Músic compositor, arranjador i pianista manresà que va començar amb el grup Fusioon i ha col·laborat amb multitud d'artistes a més de la seva carrera personal com pianista sobretot de jazz. A més és professor de l'àrea de Jazz i Música Moderna a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

La música a ritme de vals amb tota l'orquestra hi va com anell al dit. Un altre fragment de caire costumista i la mateixa melodia de l'escola amb nova instrumentació, per acabar amb la melodia que obria la cançó. Però si al principi deia *Penso que he tingut sort d'obrir els meus ulls aquí*, ara diu *Penso que tindrè sort si puc tancar els meus ulls aquí*. Principi i final de vida amb el mateix valset ja conegut.

El meu país és tan petit / que quan el sol se'n va a dormir / mai no està prou segur d'haver-lo vist. "País petit", típica cançó al més pur estil Llach, èpic, poètic, amb gran veu. *El meu país és tan petit / que des de dalt d'un campanar / sempre es pot veure el campanar veí.* Perfectament estructurada amb

Tot i que és un disc diguem-ne "simfònic" els crèdits brillen per la seva absència. A la portada es limita a dir (amb lletres quasi microscòpiques) que els arranjaments són de Lluís Llach i Manel Camp³ i que l'orquestra està dirigida també per Manel Camp. L'àlbum, amb coberta doble, té al seu interior un bonic dibuix de Verges, però enlloc diu qui n'és l'autor.

El 2007 "Verges 50" va ser editat en CD per La Vanguardia dins de la "Col·lecció Llach". Aquesta edició venia amb un llibret de 74 pàgines que és de suposar que portava molta informació, però jo no l'he vist mai. Així que m'he limitat a rescatar el vinil original. ■

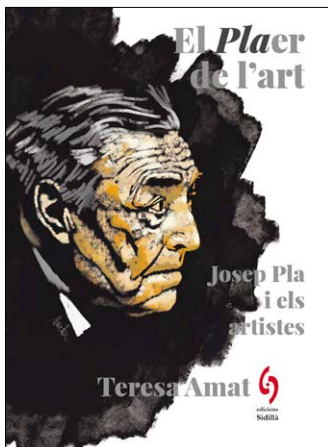
No som lliures de pensar el que volem. Pensem el que sentim. Frederic Mompou

ÒPTICA PLANELLS

- ❖ REVISIÓ DE LA FUNCIÓ VISUAL
- ❖ CONTROL DE MIÒPIA
- ❖ TERÀPIA VISUAL
- ❖ ESTUDI DE LES INADAPTACIONS A PROGRESSIUS

17300 BLANES · PLAÇA DE LA VERGE MARIA N°1 · opticaplanellsslmail.com · 972336958

El Plaer de l'Art
 Autoria: Teresa Amat
 Editorial: Edicions Sidillà
 211 pàgines
 PVP: 20€

El Plaer de l'Art

Xavier Surís i Gimeno, universitari

Entre els anys 1966 i 1984, Josep Pla (Palafugell, 1897 - Llofriu, 1981), de la mà d'Edicions Destino, publicava la seva obra completa; 45 toms de llom vermell, lletra especialment petita i paràgrafs eixuts en què Pla ens obsequia amb una visió ferma, crítica i, en certes ocasions, procaç –afortunadament!– de temes com la política, la societat i els seu *modus operandi* o l'art –sempre en intensa correlació.

Figura cabdal per titllar el s. XX català com una etapa de riquesa literària, estudiosos de tota mena han dedicat desenes –sinó centenars– de projectes a l'anàlisi d'una obra tan polifacètica com complexa. Paradoxalment, de totes les rutes que ofereix l'escriptura planiana, la crítica artística havia quedat incomprendiblement relegada a un paper tangencial. Especialment, l'estudi envers la seva relació amb l'art i els artistes catalans. Ara, però, aquesta necessitat ha quedat sadollada. El maig del 2024 arribava a les llibreries del nostre país l'assaig *El Plaer de l'art*, escrit per Teresa Amat (Martorell, 1950 - Martorell, 2024) i publicat per Edicions Sidillà. Més enllà del joc de paraules simple –tanmateix, eficaç– a l'hora de la titulació, Amat, llicenciada en filologia catalana i defensora acèrrima de Pla, ens presenta una excel·lent antologia de textos sobre el concepte de l'art i l'opinió que proferia d'artistes amb qui va coincidir i, en alguns casos, conèixer en profunditat.

Ja des de la introducció, l'escriptor i periodista és descrit com un hedonista. Pla gaudia de l'art: li agradava tot allò que retratava la realitat, així doncs, lloava l'impressionisme pels paral·lelismes que mantenia amb el seu estil narratiu. També és catalogat com a materialista, atès que considerava tot allò que l'envoltava l'essència de la vida i, consegüentment, l'art com a part de l'essència humana. Aquestes dues divises foren la seva bandera ideològica, la qual va defensar davant les modes plàstiques que ell considerava decorativistes.

Pla lamentava la intrusió personal a l'hora de crear; afirmava que la tendència intrínseca de l'ésser humà a l'egocentrisme desvirtuava la realitat en detriment de ser "original".

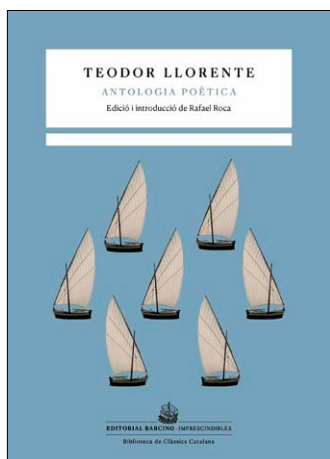
Per això emfatitzava tant envers el *genius loci* (l'esperit del lloc), perquè representar de manera fidedigna allò que t'envolta per Pla era la manera de no caure en una vacuitat recalçant –un dels seus adjectius predilectes.

Malgrat confusions puntuals, tenia molt clares les diferències entre els dos estils: criticava els pseudorealistes pel seu subjectivisme i els naturalistes per ser un realisme adulterat, burgès, impersonal, exempt de bellesa i massa literari. Així i tot, la contundència amb què parlà del modernisme i l'avantguardisme exemplifiquen encara més la seva animadversió conservadora –gairebé reaccionària– cap a l'art "pretensions, idealista, substituït i decoratiu".

Per Pla, el modernisme és excessiu, subjectiu. Criticà durament l'arquitecte Domènech i Montaner i el seu Palau de la Música per l'espai barroc i explicà com a ple segon acte va haver de marxar perquè tot plegat el trasbalsava. També lamentà com el tabac, l'alcohol i les drogues van truncar la qualitat de Rusiñol i Cases fins al punt d'acabar sent "pintors mediocres que vivien del record". Tanmateix, era quasi ditiràmbic en parlar de Gaudí: el considerava més imaginatiu que fantàstic i cito textualment "ell forma una branca del modernisme més important que la mateixa soca".

Amb l'avantguardisme va anar més enllà, fins al punt de trabucar-ne la definició: "amb la seva intenció d'ésser trencadors han acabat sent monòtons i, inevitablement, orientant-se cap a quelcom decoratiu i fantàstic". Rebutjava les avantguardes pel seu caire efímer i allunyat de l'objectivisme –és la condemna més recurrent. Paral·lelament als modernistes, s'hi referia com a "mercenaris al servei de qui té diners".

Josep Pla és diferent de qualsevol altre escriptor o periodista imaginable, *ídem* les seves opinions. Gràcies a la passió i el coneixement de Teresa Amat, qualsevol interessat en Pla o en l'art com a disciplina pot submergir-se en el prisma, no d'un crític d'art, sinó "d'un estudiós apassionat" –condició que li proporciona un merescut crèdit en el panorama. ■

Antologia poètica
 Autoria: Teodor Llorente
 Curador: Rafael Roca
 Editorial: Barcino
 Col·lecció: Imprescindibles
 Biblioteca de clàssics catalans
 241 pàgines
 PVP: 22.95 €

Teodor Llorente, poeta de la llum

Bernat Puiglobella, editor de Núvol

Editorial Barcino publica *Antologia poètica* de Teodor Llorente, una recuperació imprescindible per conèixer el pare de la Renaixença al País Valencià.

Fa uns dies vaig visitar al museu de Can Mario, de la Fundació Vila Casas, l'exposició dedicada a l'escultor **Marcel·lí Martín**. En vaig sortir meravellat, però també avergonyit de la meua ignorància i un punt indignat que ningú no m'hagués parlat abans d'aquest escultor coetani de Josep Maria Subirachs i tan interessant com aquest. M'ha passat una mica el mateix amb **Teodor Llorente**, poeta de la Renaixença al País Valencià, que coneixia de nom però que no he llegit fins que Barcino ha publicat una antologia de la seva poesia dins la col·lecció Imprescindibles.

"Sense els versos de Llorente, els valencians no escriuríem en la llengua que escrivim", sosté **Josep Piera**. És una afirmació molt contundent, però que concentra en una sola frase dues constatacions que aquesta antologia de **Rafael Roca** m'ha ajudat a entendre. D'una banda, Llorente va ser un poeta popular que va connectar amb els lectors del seu temps i també amb les grans figures de

La Renaixença al Principat. Un autor que va fer de baula entre els poetes del nord i del sud, però també dins la tradició valenciana entre **Ausiàs March** i **Vicent Andrés Estellés**. Llorente, que va ser coronat poeta de València l'any 1909, va salvar els mots en un moment en què el valencià estava qüestionat com a llengua de cultura. "Ell sol comunicava la impressió d'una multitud i la seva veu semblava l'eco d'una ànima col·lectiva", va dir Miquel dels Sants Oliver.

D'altra banda, Llorente va ser un periodista i activista polític conservador que mai va voler portar al terreny polític el seu compromís amb la llengua catalana. Fundador com era de *Las Provincias*, un diari regionalista que reivindicava un espai per la perifèria sense qüestionar mai la restauració borbònica, estava convençut que si estirava massa la corda hauria generat una reacció hostil per part dels sectors valencians més espanyolistes i hauria distorsionat la recepció de la seva poesia, que volia mantenir dins un espai neutral, despolititzat. Els versos l'ajudaven a respirar, però tot el marc polític en què es movia no deixava espai per cap dissidència.

Feia més de 112 anys que no es publicava cap llibre de poesia de Teodor Llorente a Catalunya. Em sembla un fet preocupant, però del tot simptomàtic.

S'entén doncs que **Vicent Andrés Estellés**, que era periodista i poeta com ell, li tingués devoció i s'hi sentís en deute i també que **Joan Fuster**, en canvi, no el tingués per un model a seguir, fins al punt d'afirmar que els seus poemes eren "emotius i pacífics, d'anar per casa".

Llorente és el poeta de la llum. Per ell la claror té la força per transfigurar les coses, que és la veritable missió del poeta: fer-nos veure amb uns ulls nous la nostra realitat més prosaica. Aquesta actitud és evident a 'La barraca', un dels seus poemes més celebrats, on converteix un element arquitectònic propi

Teodor Llorente

de l'hort valenciana en un emblema patriòtic. I ho fa d'una manera ben diferent a la de Blasco Ibáñez. Si el novel·lista es va recrear en la misèria d'uns llauradors castigats per les inclemències de la Història, la barraca de Llorente, emperlada per la llum del sol, és gairebé un temple transfigurat del qual emana una ànima col·lectiva: "En tu nasqueren i ditxosos viuen: / per a ells lo món que veuen no és més gran; / com los aucells que moren on aniuén, / en tu bressol i tomba trobaran", diu la primera de les quatre últimes estrofes, que s'erigeixen en una autèntica pregària en què el poeta demana a Déu la benedicció per a un espai sagrat, hàbitat d'un univers lluminós que és en si mateix una pàtria.

Hi torna al poema "Íntima", escrit des del seu hort de Museros: "Este hort és un temple: són voltes les branques; / l'aucellada orquestra; incensers, les flors". D'aquesta transfiguració del paisatge en parlava en to més positiu Joan Fuster quan deia que "l'horta i les altres terres valencianes han estat vistes, no exactament com un *paisatge*, sinó com un *patri-moni*, i per tant, amb un entendriment alhora posessori i reverencial. Per això el *paisatgisme* poètic havia de ser *sentimental*, entre els valencians".

Aquesta mateixa lluminositat és la que demana als poetes joves. Llorente els comina a allunyar-se de tota lamentació i a abraçar l'alegria: "Ombres, negrors, congoixes, això no és poesia; / són llum i voladúries lo que este món mereix". I els arriba a dir: "Per festiu, nostre poble que és bo i honrat declara: / si hi ha algú que mai riga, eixe no és valencià". Llorente va deixar dit en versos que la seva arpa té només tres cordes, consagrades cadascuna a un anhel diferent: pàtria, fe i amor. Aquesta tríada, que es correspon a les tres flors dels Jocs Florals, és el que ha guiat Rafael Roca a l'hora d'endregar aquesta antologia poètica, que es tanca amb un quart apartat dedicat a les profuses relacions de

Llorente amb Catalunya, Mallorca i Provença. No debades, Marià Aguiló el va qualificar "com el més català dels valencians".

Llorente va ser coetani i amic de Verdaguier, però el seu tarannà poètic i el seu periodisme militant me l'acosten més a una figura com Joan Maragall. Tots dos van plantar cara al centralisme madrileny des de les seves respectives tribunes; van ser traductors de poetes d'altres llengües; a diferència de Verdaguier, autor fundacional d'idioma més torrencial, tots dos eren poetes de ciutat, tenien un registre poètic més semblant, i curiosament van morir el mateix any.

Feia 112 anys que no es publicava cap llibre de poesia de Teodor Llorente a Catalunya. Em sembla un fet preocupant, però del tot simptomàtic de la desatenció que hem dispensat a un autor que es va relacionar amb els seus coetanis catalans, de Jacint Verdaguier a Narcís Oller, passant per Guimerà, i que va creure en la unitat de les lletres de tots els països de parla catalana. Però Llorente ha estat un damnificat més de la nostra desatenció envers la literatura valenciana contemporània anterior a Joan Fuster. **Ara l'antologia de Rafael Roca publicada per Barcino ve a posar-hi remei.**

Si m'hagués de quedar amb un poema d'aquesta antologia, segurament triaria el que va dedicar a la seva filla Irene, morta prematurament per complicacions d'un part. És el poema que tanca la secció dedicada a l'amor, però és una d'aquelles peces que també ens parla de fe. Llorente hi confessa una fantasia, la d'estar convençut que la seva filla és viva, malgrat que tothom la tingui per morta: "No sap ningú, ma filla benamada, / lo secret nostre, que en lo cor guardí. / Morta te creuen tots i soterrada, / i encara vius i alenes per a mi". És un poema d'una emoció concisa, que expressa el trastorn del dol en uns termes lluminosos i alliberadors. ■

Corregir i augmentar: això és la cultura. Joan Fuster

Enganxats als llibres!

Llibreria Ça Trencada

C/Roig i Jalpí, 10,
17300 Blanes Tel. 972 35 51 67

FESTA MAJOR PETITA – COPATRONS 2025

DIJOURS 21 D'AGOST

09.00 h : **Xocolatada popular** sota l'arc dels Copatrons.
(porta la teva tassa; practiquem residu zero!)

11.30 h: **Ofrena floral** sota l'arc dels Copatrons.

12.00 h: **Ofici solemne** a la parròquia de Santa Maria.

21.00 h: **XI Cantada d'havaneres** al passeig Cortils i Vieta
a càrrec dels grups Barca Mitjana, Arjau, Port Bo i Boira.
Amb Cremat Popular.

DISSABTE 23 D'AGOST

Cursa Córrer el Cós

19.00 h: Inscripcions al monument al Frare

19.30 h: Cercavila (passeig, Ample i Nou)

20:00h: Cursa infantil i adults

22.30 h: **Quina musical** a la plaça Espanya

DIVENDRES 22 D'AGOST

19.00 h: **Cercavila "places i carrers"**

Recorregut: sortida passeig Cortils i Vieta, c. Muralla,
c. Raval Sud, c. Ample, plaça Espanya.

20.15 h: **Toquen a córrer** a la plaça Espanya

22:00 h: **Concerts Di-versiones**
passeig Cortils i Vieta

DIUMENGE 24 D'AGOST

12.00 h: **Vermutada popular**, amb música en
directe amb The Bonet's a la plaça Espanya

Moments per gaudir el dia i la nit
www.calatreumal.com

